

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėntynia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METMAS:
Savienyose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgiliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 44 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Lapkričio (November) 2, 1928.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

Vol. XIX

Prezid. Rinkimuose Dalyvaus Apie 35,000,000 Balsuotojų

Francijoje Buvo Areštuota Daug Komunistų

Didelis Traukinių Susikūlimas

PREZIDENTO RINKI- MUOSE DALYVAUS APIE 35,000,000 BALSUOTOJŲ.

Washington, D. C., spalio 28. — Idant išrinkus Sąjunga Valstijų prezidentą šmet užsiregistravo virš 45 milijonų piliečių. Pa-lyginus su praeitais prezi-dento rinkimais, kurie bu-vo 1924 m., randama, kad šiūse rinkimuose dalyvau-ti užsiregistravo apie 14 mi-lionų daugiau, negu Coolid-ge'ių renkant. Kadangi ne visi užsiregistravę bal-suoja, visgi spėjama, kad balsavimuose dalyvaus ne-mažiau 35 milijonų piliečių. Nors apie 15 nusiūmėjų pi-liečių „pasilikus namie“, tai yra nebalsoja, bet vis gi šiūse rinkimuose apie 6 mi-lionai balsuotojų daly-vaus daugiau, negu 1924 m. rinkimuose dalyvavo. Pa-stebima taip gi, kad šiem rinkimams užsiregistravo pastebėtinai didelis skaičius moterų. Politikeriai sako, kad moterys galėsiančios rinkimuose daug reikšti; sakoma, kad jos galėsian-čios rinkimus nusverti ton pusėn, kurio prezidento link moterų simpatija dau-giau linkianti. Kaip žy-miai balsuotojų skaičius šiem metams paugėjo, kai-pa pavyzdys gali but New Yorkas. 1924 m. New Yor-ke balsuotojų buvo seka-mai: vyrų 807,721, moterų — 543,933; šmet gi tame pačiame New Yorke bal-suotojų skaičius jau kur kas didesnis: vyrų 1,222,880, o moterų — 806,721. Kituose miestuose balsuoto-jų skaičius taip gi žymiai paugėjo. Tokis balsuotojų skaičius šmet reikšiasi de-lei dviejų prižasčių: pirma — bėgy keturių metų pilie-čių priauglius, ir antra, di-delis didžiulių partijų — demokratų ir republikonų — susikirtimas.

Kas šiūse rinkimus lai-mės, dar peranksti prana-šauti. Abi partijos gana stipriai stovi ir abiejų par-tijų vadai išsiūsoję tikrina „mes laimėsime“. Todel prisieina palaukti lapkričio 6 dienos. Ta diena visus gerai įtikins.

FRANCIJOJE BUVO AREŠTUOTA DAUG KOMUNISTŲ.

Vincennes, Francija. — Praeitą savaitę vienam tro-bėšniui griuvant, užmušta devyniolika asmenų darbi-ninkų. Kad šitų darbinin-kų laidotuves gerai atžymė-jus Francijos komunistai sumanė surengti dideles de-

monstracijas. Todel laido-tuvių dienoj, spalio 26 d., pradėjo iš visų kraštų plaukti komunistai ir norė-jo sukelti dideles demon-stracijas. Bet šitam už-akių užbėgo policija. De-monstrantams lipant iš po-žeminių traukinių, policija juos gaudė ir kišo į kalėji-mus. Tokiu budu suare-štuota 1,530 komunistų ir laikyta kalėjime tol, kol lai-dotuvės baigta. Laidotu-vės užsibaigus, areštuotie-ji, mažais būreliais, paleista iš kalėjimo ir įsakyta ko-greičiausia iš ten nešdintis. Todel nusakyta demonstra-cija neįvyko.

DIDELIS TRAUKINIŲ SUSIKŪLIMAS.

Vienna, Austrija. — Spa-lio 26, 2 val. ryte Rumuni-joje nutiko didelė traukinių nelaimė. Resea stoty susi-dūrė du iš Bucharesto eję traukiniai. Susikūlimas bu-vo toks didelis, kad jame žuvo 31 ypata ir 50 sunkiau-rių lengviau sužeista. Susi-kūlimas įvyko naktį, kuo-met visi keleiviai miegojo. Kadangi traukiniams susi-kūlus vagonuose kilo gais-ras, tai daug žmonių gyvi-sudegė. Vienas traukinių buvo tarptautiškas ekspre-sas, kuriame keliavo ir ame-rikietis A. Hershel. Jis taipgi žuvo.

MILŽINIŠKOS RINKI- MŲ IŠLAIDOS.

Washington, D. C. — Nacionalio Demokratų Par-tijos išdinininkas J. W. Ge-rard pridavė Kongreso at-stovų buto sekretoriaus ofi-sių savo partijos pajamų ir išlaidų rinkimų kampanijai sąrašą. Pagal tą sąrašą su-žinome, kad Demokratų partija šiai prezidento rin-kimų kampanijai iki spalio 22 d. surinkusi \$3,065,038.65, o išleidusi \$2,951,032.37. Nemažesnes pinigų su-mas prezidento rinkimų kampanijai leidžia ir Repu-blikonų Partija. Šios par-tijos komitetas praneša, kad veik per tris savaites, tai yra nuo spalio 1 iki 24 dd. rinkimų kampanijai bu-vo gauta \$1,516,053.42, o iš-leista — \$1,162,965.50. Viso gi republikonų partijai pre-zidento rinkimo kampani-jos reikalams surinkta \$2,261,506.93, o išleista \$2,123,845.64.

Kol ši smarkioji kampa-nija baigsis, nėra abejonės, kad kaip įeigų, taip ir išlai-ninkų. Kad šitų darbinin-kų sumos pusėtinai padi-dės. Nors šioms partijoms au-kauja pasiturtintieji gyven-

tojai, bet visviena kol išren-kama Sąjunga Valstijų prezidentas šalies pilie-čiams apsieina nemažai pi-nigų. Prie geros tvarkos, rodos, to nereiktų.

10 UŽMUŠĖ, 8 SU- ŽEIDĖ.

Varšava, spalio 26. — Pasiūtęs delto, kad iš jo politiniai priešai pasityčio-jo, Julius Melowieckis, tur-tingas Kovelio ukininkas, išstrakė iš policijos virši-ninko kardą ir pradėjo ka-poti kas jam tik pakliuvo. Pirmiausia jis mirtinai už-kaipojo tą patį policijos vir-šininką ir jo padėjėją. Pas-kui, išbėgęs laukan, užpuo-lė pasipainiojusį vieną uki-ninką. Apsidirbęs su šiais, Melowieckis ipuolė į arti-miausius namus ir pasker-dė seną žydą ir jo pačią. Išbėgęs gatvėn, jis dar pen-kis žmones užmušė ir aš-tonius sužeidė. Pasiūtęs Melowieckis sako, kad jis matęs velnią, kuris liepė jam išžudyti visus mieste-lio gyventojus. Jis, mato-mai, tuos įsakus ir pildė, už ką, žinoma, gaus teisin-gą atlyginimą.

STEBĖTINO POBU- DŽIO IŠRADIMAS.

London. — Spalio 26 die-ną jaunas mokslininkas R. H. Tate demonstravo labai ypatingą išradimą. Šiuo iš-radimu atrasta nauja jėga, kuri panaikina daiktų sva-rumą. Demonstracijoje pa-aiškėjo, kad metalo gabalas, pakeltas augstyn kabojo ore, niekieno nelaikomas ir prie nieko nepririštas. Ypa-tingo aparato tam nereikia. Asloj padedama iki šiol ne-žinomo, panašaus į alumi-ną, metalo plokštę. Kai vir-šum jos pakeliama kita to-kių metalo plokštė ir palei-džiama iš rankų, ji nekrin-ta žemyn. Kaip visa tai veikia, išradėjas laiko sa-slaptį. Del šio naujo išra-dimo pranašaujama nuosta-biausių galimybių. Sako, kad ateity busi galima sta-tyti namai ore, galėsian-čios išspręstas trafiko klau-simas, įsteigiant tris susie-likimo, keliavimo sluogsnis, vieną viršų kito; o ypačiai pasidarysiančią saugiu keliavi-mas eroplanais.

ZEPPELINAS IŠVYKO ATGAL.

Lakehurst, N. J. — Spa-lio 27 d. ryte „Graff Zep-pelin“ aplėjo Ameriką ir išskrido atgal Vokietijon. Šiuo tarpu orlaivio keleivių randasi 63. Orlaivio vadas Dr. Eekener mano, kad ke-lionė atgal padarys kiek greičiau, negu kad atvyks-tant Amerikon. Tą pačią dieną gauta iš orlaivio ra-dio pranešimų, kad kelionė-je viskas sekasi gerai.

KĖSINOSI NUŽUDYTI JUGOSLAVŲ KA- RALIŲ.

London. — „Daily Ex-press“ gavo iš Viennos pra-nešimą, kad Belgrade su-sekta samokslas nužudyti

TEISMO KRONIKA.

Plečkaitininkų Byla.

Šių metų, spalio 10 d. kariuomenės teismo sesija Utenoje nagrinėjo bylą Pa-piršio Petro, Žilėno, Ruz-gio, Jurkelevičiaus, Macke-vičiaus, Talaičio, Puodžiū-ko ir kitų. Jie buvo kalti-nami, esą sudarę plečkaiti-ninkų organizaciją Utenos apskrity, kurstę piliečius nuversti dabartinę vyriau-sybę. Labai daug išplatinta atsisaukimų Plečkaičio „Pirmyn“. Svarbiausias organizatorius ir veikėjas Papirtis, jis dalyvavo Lat-vininkų. Apsidirbęs su šiais, Melowieckis ipuolė į arti-miausius namus ir pasker-dė seną žydą ir jo pačią. Išbėgęs gatvėn, jis dar pen-kis žmones užmušė ir aš-tonius sužeidė. Pasiūtęs Melowieckis sako, kad jis matęs velnią, kuris liepė jam išžudyti visus mieste-lio gyventojus. Jis, mato-mai, tuos įsakus ir pildė, už ką, žinoma, gaus teisin-gą atlyginimą.

Teismas, kuriam pirmi-nikavo pulkininkas Budre-vičius, išnaginėjęs bylą, nubaudė: Papirtį iki gyvos galvos sunkijų darbų kalė-jimu ir pritaikęs amnesti-ją, paliko dvidešimt metų sunkių darbų, Ruzgą ke-kuriems metais sunkių darbų kalėjimo, kitus kal-tinamuosius išteisino. Vi-sus kaltinamuosius gynė pp. Sleževičius ir Karlas. Bylos pasiklausyti prisi-rinko tiek daug publikos, kad negalėjo tilpti salėje, klausė karidoriuose ir gat-vėje per langus.

ARTINASI TRYS MIN- TINI JUBILĖJAI.

Lietuvos visuomenei yra gerai žinoma „Varpo“ ga-dynė. Musų valstybės ne-ta priklausomybė yra ne kas kita, kaip tos gadyinės išda-va.

Tuo budu, visa tai, kas su-gadyne yra surišta, kiekvie-nam lietuviui turi būti brangu ir neužmirštama. S. m. gruodžio mėn. 6 d. sukanka penkeri metai nuo Liet. universiteto studentų „Varpo“ d-jos įsikurimo. Nors tiesioginis šio jubilė-jaus apvaidžiojimas pri-klauso stud. varpininkams, tačiau prisimenant, kad šie jaunieji varpininkai yra se-kėjai buvusios garsiosios „Varpo“ gadyinės idėjų, tad tas pats jubilėjas nega-li palikti ir plačios musų visuomenės nepastebėtas. S. m. gruodžio mėn. 31 d. sukanka 70 metų nuo gim-lo dienos „Varpo“ gady-nės pionieriaus Dr. Vinc-o Kudirkos. Šioms sukaktu-vėms minėti jau turėtų būti įtraukta visa Lietuvos vi-suomenė, o ypač jaunuome-nė.

Jugoslavijos karalių Alek-sandrą. Be karaliaus turė-ję but nužudyti dar keli Radičo (mirusio Kroatų valstiečių vado) partijos vadai.

Iš Lietuvos

Kitų metų vasario mėn. sukanka 40 metų nuo pasi-rodymo Lietuvos padangėje pirmojo „Varpo“, kuriam skambinant susilaukėme tautos išvadavimo iš sieti-mųjų jungo.

SUTARTIS SU AUS- TRIJA.

Spalio mėn. 5 d. Viennoj pasirašyta lietuvių austrų prekybos sutartis, sudaryta vieneriems metams. Ji ga-lios ir toliau, jei apie jos nutraukimą nebus prane-sa trys mėnesiai iš anksto. Sutartį pasirašant buvo pasikeista notomis, kuriose pareikšta, kad augščiausio palankumo muitai bus tuo-j pritaikomi ir todel lietuvių įvežamų miltų padidimas toms valstybėms, kurios nė-ra sudariusios su Lietuva prekybos sutarties, nebus taikomas ir Austrijai net ir pereinamu laiku — iki tos sutarties ratifikavimo.

PREKYBOS SUTARTIS SU SUOMIJA.

Šiomis dienomis pasira-šyta laikinoji prekybos su-tartis su Suomija didžiau-sio palankumo pagrindu.

UŽDARĖ.

Lenkų administracijos pa-rėdymu, Vilniaus krašte uždarė 6 gudų mokyklos draugijos skyriai.

NAUJAS UŽS. REIK. MIN. GEN. SEKRETO- RIUS.

Respublikos Prezidento aktu užs. reikalų ministeri-jos generaliniu sekretoriumi paskirtas tos pat mini-sterijos direktorius dr. Zau-nius.

ŽMONĖS PUOLA POLICIJĄ.

Vilniaus Trakų apskr. Vežionių valsčiuje okupan-tų policijai suėmus du Pa-chamovo sodžiaus gyvento-jų, žmonių minia puolė po-lieininkus norėdama nu-ginkluoti. Pradėjus šau-dyti pagelbon pasiskubino daugiau policijos ir minia buvo priversta išsiskirstyti.

KLAIPĖDOS KONSER- VATORIJOS ŠVENTĖ.

Spalio 4 d. Klaipėdos konservatorija šventė savo gyvavimo 5 metų sukaktu-ves. Ta proga buvo konser-vatorijos simfonijos orkes-tro koncertas, kuriam diri-gavo konserv. direktorius St. Šimkus.

PASTATYTAS KAP. NOREIKAI PA- MINKLAS.

Spalio 13 d. Kauno kapi-nėse įvyko pasižymėjusiam visose del Lietuvos nepri-klausomybės kovose kap. Edv. Noreikai, žinomam Klaipėdos išsivadavimo su-kilėlių vadui, paminko pa-šventinimas. Kap. Noreika žuvo Klaipėdą vaduodamas 1923 m. sausio 15 d.

Neraminas Ruduo

Pavasario orai tiek skaudžiai palietė musų žemės ukių gamy-bą, ypačiai šiaurinėj Lietuvoj, kad ukininkai su baime pradė-jo žiūrėti ateitin. Vasaros me-tu kiek pasitaisęs oras įnešė lyg ir naujų vilčių, naujo pasi-tikėjimo. Ruduo, ypačiai ank-stybos šalnos, tas viltis vėl griaua. Susirupinimas ateiti-mi vėl didėja. Žemės ukių ga-myba yra viso Lietuvos ekono-minio gyvenimo pagrindas. Dar daugiau, ukininkai Lietuvoje yra ne tik didžiausi gaminto-jai, bet ir didžiausi vartotojai, todėl blogi metai žemės ukiui turės skaudžiai atsiliepti ir į pramonę bei prekybą.

Skandžiausiai nukentėjusios nuo blogų orų yra šiaurinės Lietuvos dalys ir ypačiai Šiau-lių, Biržų ir k. apskritys. Šiau-lių apskr. žemės Ukių Tarybos valdybos posėdis rado tiesiog katastrofiną žemės ukių buk-lę ir tam reikalui plačiau aptar-ti rado reikalo susaukti visuo-tinį apskrities žemės ukių tary-bos narių susirinkimą. Iš Šiau-lių tenka patirti, kad žieminių kviečių del blogo oro kai kuri-os vietose palieka nesuvežtų lig 50%, vadinasi, pusė viso der-liaus. Dar blogiau su vasari-niais javais.

Didžiojo vasariniai javai dar neprinokę ir užstojusios šalnos neleidžia prinokti. Vie-tomis ukininkai tiesiog piauna neprinokusį vasarą, kad bent pašaro turėtų. Bulvių derlius veiko visai sunaikintas, nes ir tos pačios laukuose baigia pu-ti. Prasidėjusi žieminių javų sėja sutrukdė. Kiek tenka patirti iš Šiaulių apskr. atsa-komųjų žmonių, žieminių kvie-čių neįsėta kai kuriuose val-čiuose net lig 80%. Gyvuliams ganyklų pritruko ir jie kai kur šeriami neprinokusiu vasaro-jum. O tai gresia jau gana augštai pakeltam pieno ukiui.

Šiaulių apskritis tai nėra iš-imtis. Neraminančios žinios gaunamos ir iš kitų apskričių. Štai, iš Biržų apskrities taip pat pranešama, kad didžiojo vasa-rojus dar laukuose tebestovi ir prasidėjusios šalnos ji smar-kiai apgadino, ypačiai linus. Javų rinkoj šiemetinis vasaro-jas dar nesirodo. Žieminiai ja-vai drėgni, todėl menkos ver-tės. Taip pat jaučiama didelė

pašaro stoka ir ukininkai išpa-rdavinėja savo gyvulius. Galvi-jų kainos gana žemos ir uki-ninkai turi pakelti didelių nuo-stolių.

Tai yra žinios iš dviejų ap-skričių, patirtos iš atsakomін-gų tų vietų žemės ukių organų. Neraminančios žinios ir iš kitų apskričių.

Šie metai musų žemės ukiui yra labai nepalankūs. Galima jau dabar tvirtinti, kad ir žie-minių javų derlius, koks buvo laukiamas, negausime. Be to, šiemet jis žymiai pavėlavo ir prasidėjęs ankstyvas ruduo dar labiau jį truko suvalyti. Bet vis delto žieminių javų bus ge-resnis, negu vasarojaus der-lius. Gal ir eksportui kviečių kiek liks, bet šie metai tarptau-tinėj javų konjunkturoj kaip tik yra nepalankūs kviečiams. Geri derliai Kanadoj, An. Jung. Valstybėse ir kituose kviečių gamybos kraštuose žy-miai numušė kviečių kainas. Vasarojaus kainos yra palan-kesnės, bet musų vasarojaus derlius, kaip tik laukiamas ne-koks. Ukininkų rupestį didina dar ir tai, kad daugelyj Lietu-vos vietų dar neįsėti žieminiai kviečiai ir rugiai. Kiek tenka patirti, tik vienam, antram ap-skrity žieminių javų sėjos plo-tas yra pasiekęs praeitų metų normą, o kai „minėta, pav.“, Šiaulių apskr. jų neįsėta kai kuriuose valsčiuose net lig 80%. Gal but, toks baisus pro-centas siekia tik labiausiai nu-kentėjusiuose valsčiuose, bet vis delto negali kilti abejonės, kad imant visą Lietuvos plotą, šiemet mažiau įsėta, negu per-nai.

Vasarojaus derlius, kaip mi-nėta, laukiamas blogas ir, tur but, tik nedaugely vietų pa-sieks vidutinį arba šiek tiek geresnį. Pašaro stoka verčia jau dabar ukininkus išsipa-ruoti gyvulius, kas dar labiau nu-muša ir taip žemas gyvulių kai-nas. Bulvių įsodinta iš pava-sario žymiai mažesne norma už vidutinę, jų nokimas labai vė-lybas, o prasidėjusios šalnos ji ir visai sustabdė.

Tas viskas Lietuvos ukinin-ką neramina. Susirupinimas ateitimi rimtas ir pamatuotas.

(„Liet. žinios“)

EMIGRACIJA RUGSĖ- JO MĖNESI.

Rugsėjo mėnesį Lietuvos piliečių emigravo: į Jungt. Valst. — 190, Argentinon — 103, Afrikon — 75, Urag-vajun — 61, Brazilijon — 38, Kanadon — 33, Kubon — 10, Meksikon — 3. Iš viso 512 žmonių.

ALYTAUS APSKR.

Musų apskritį šiais me-tais javai geresni, negu pe-reitais metais. Suvalyti javus pasisekė irgi neblo-giausiai. Daržovės kiek blogesnės, bet bulvės — ypatingai geros. Daržovėms pakenkė iškritęs brėžlio mėn. sniegas ir šiaip laiko-tarpiais šaltas oras. Bulvės žmonės skubina kasti, bijo-dami, kad neužšaltų, nes šie metai pilni visokių keiste-nybių. Ant. Sk—s.

ALYTUS.

Apie 3 mėn. atgal, pabė-go Smulkas Kredito Ban-ko vedėjas V. Misiunas, pa-daręs apie 30,000 l. nuosto-lių. Dabar gauta žinia, kad Vokietijoj suimtas ir varo-mas Lietuvon. Su jo par-varymu, daug kas paaiškės Banko reikaluose.

Ant. Sk—s.

GĖLĖS, KURIŲ YRA TIK LIETUVOJE.

Kauno miesto daigyno sodininkas Pranas Marti-naitis išaugino kerėjimo bu-du daug naujų, niekam dar nežinomų dalių — jurgi-nų atmainų. Tų naujų gė-lių rūšys bus pavadintos musų tautiškais bei tautai pasidaravusių asmenų var-dais: Basanavičius, Žemai-tė, Žalgiris ir tt. Be to vie-na tų naujoviškų gėlių rū-šis bus pavadinta — Prezi-dentas A. Smetona.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj įvėnta ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai toji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Lietuvos Jaunimo Organizacijos

(Užbaiga)

III.

Antroji, savo didumu, kaimo jaunimo organizacija yra jaunimo Sąjunga. Turi virš 300 skyrių. Leidžia savo mėnesinį laikraštį „Jaunimą“. Šios sąjungos obalsis: „švieskis ir šviesk“. Ji stato sau tikslą doros ir meno dvasioje auklėti jaunimą ir rengti jį kultūriniam gyvenimui. Ji buvo daug patraukusi į save kaimo jaunimo ir buvo laikoma viena iš rimčiausių jaunimui lavintis organizacijų. Bet kiek vėliau jai vadovauti pradėjo grynai valstiečių liaudininkų žmonės. Ši jaunimo organizacija pasidarė jaunesniaisiais valstiečiais liaudininkais. Centro valdyba pradėjo dėti pastangų, kad ir rajonų tarybose būtų išrinkti tiksliai jiems žinomi ir gal būt valstiečiams liaudininkams artimi, žmonės. Delto sąjungai išėjo ne į sveikatą. Tačiau šioje organizacijoje jaunimas rimčiau šviečiamas, negu „Pavasario“ Sąjungoj.

IV.

Trečioji jaunimo organizacija, Lietuvių Tautiško Jaunimo S-ga „Jaunoji Lietuva“. Įsikūrė vos 1927 m. pabaigoje. Dabar turi dar tik apie 4,000 narių. Bet Sąjunga žymiai auga, didėja, plečiasi, stiprėja. Pradėjo leisti mėnesinį savo laikraštį — „Jaunąją Kartą“. Sąjungos tikslas — tautiška lietuvių kultūra. Ši sąjunga stengiasi auklėti jaunuo menės tautinę samonę, dorą ir šviesą. Sąjunga nenori užsiimti perdideliu filosofavimu, nededa pastangų vesti ginčus su kitomis jaunimo organizacijomis. Daugiausiai dirba konkrety švietimo ir lavinimosi darbą: organizuoja kursus, steigia skaityklas, organizuoja jaunimo chorų, orkestrų, sporto, kraštotyros ir kitus ratelius.

Toks staigus sąjungos išaugimas rodo, kad sąjunga ištikrųjų yra rimta ir duodanti jaunimui tą, ko jis iki šiolai kitose savo organizacijose nežinodavo. Ši jaunimo sąjunga beabejo netolimoj ateity sujungs kruvon visą lietuvių jaunimą ir tokiu būdu atitrauks jį nuo girtuokliavimo ir kitų žemų ir nenaudingų darbų.

V.

„Žiezirba“. Tai socialdemokratiška jaunimo organizacija. Joje susispietęs nedidelis miestų ir miestelių jaunimo būrys. Jos tikslai artimi Socialdemokratų partijos tikslams. Ypatingo veikimo nėra parodysi. Narių tarpe galima rasti ir komunistinio nusistatymo jaunuolių.

VI.

„Kultūros“ būreliai. Dabar jų veikimas sustabdytas. „Kultūros“ būreliuose spietėsi įvairių pažiūrų pažangus jaunimas. Viso turėjo apie 3,000 narių. Nors tai buvo ir įvairaus plauko jaunimas, tačiau negalima pasakyti, kad šie būreliai nebuvo prisidėję prie rimtesnio jaunimo švietimo darbo.

VII.

Kiek seniau veikė dar viena žymesnė jaunimo organizacija „Draugo“ Sąjunga. Tai socialistų revoliucionierių jaunimas. Jie save vadina dar maksi-
malistais. Bet ši sąjunga, kaipo revoliucionieriška, buvo uždaryta ir jos veikimas amžinai sustabdytas. Vietomis pradėjo veikti slapta, bet ji, kaipo priešvalstybinė organizacija, sekama, jos nariai areštuojami. Žymesnieji jos veikėjai Karosas, L. Serbenta ir kt.

VIII.

Okupuotoje Lietuvoje irgi jaunimas nesnaudžia. Yra nemažas susiorganizuotus jaunimo būrelis. Leidžia savo laikraštį „Jaunimo Draugas“. L. T. J. S-gos „Jaunoji Lietuva“ nekuri, arčiau demarkacijos linijos, skyrėsi mano ir deda pastangų užmegzti ryšius su okupuotų dalių lietuvių jaunimu. Darbas sunkus, todėl ne taip greitai vyksta.

Nors trumpai apmetus, taip atrodo mūsų kaimo jaunimo svarbesniosios organizacijos. Su jomis nors trumpai susipažinus vertėtų, kad Amerikos lietuvių jaunimas, su rimtesnėmis iš jų, užmegztų ryšius, kiek aplinkybės leidžia, pradėtų veikti išvien, bendrai dalintųsi savo darbo išpužiais, mintimis, sumanymais. Įdomu ir naudinga būtų, ir vieniems ir kitiems.

Liet. Tautiško Jaunimo S-gos „Jaunoji Lietuva“ žiežmarių skyrius kreipiasi į nekurias Amerikos lietuvių organizacijas, kad padėtų Lietuvos jaunimui susiartinti su Amerikos lietuvių jaunimene. Manoma įvesti susirašinėjamą atskirų asmenų ir organizacijų tarp savęs. Tai gražus sumanymas. Kiek jis suždomins jaunimą, parodys artima ateitis.

Man žinomas vienas faktas, tai susirašinėjimas įvairių kraštų esperantistų. Kaip jie tuo įdomaujasi, kaip patenkinti tokiu susirašinėjimu. Jeigu tas surado didelės reikšmės tarp visai skirtingų svetimų žmonių, tai ką kalbėti apie tą jaunimą, kurį riša bendras tėvynės meilės siulas, kurių kuaus skiria tolimi kraštai, bet siela jų viena ir ta pati.

V. G.—nas.

Laukiu Mokyklos

Tulas jaunuolis „Jaunimo Kelio“ Redakcijai prisuntė sekamo turinio, anglų kalba rašytą, laišką:

„Šiaip-taip įskaitydamas „Jaunimo Kelio“ dažnai užtinku pranešimų apie įsteigimą lietuvių kalbos mokyklėlių prie SLA. kuopų. Musų mieste yra gerai gyvuojanti ir didoka SLA. kuopa, bet apie įsteigimą lietuvių kalbos mokyklėlės dar nieko neteko girdėti. Kodėl pas mus šiuo svarbiu reikalu nepasirūpinama, aš net negaliu suprasti. Jaunimo pas mus yra didokas būrys. Ir reikia pasakyti, kad tas jaunimas yra kilnus ir patriotingas; nors kalba ir rašo angliškai, bet jaučiasi tikrais lietuviams. Vienok būt lietuviams ir tokiais visa širdimi jaustis, o tuo pačiu tarpu savo tėvų gražios kalbos nemokėti, išrodo lyg ir savęs pasižeminimu. Mano supratimu kiekvienas lietuvis turi savo kalbą mokėti. Mes jaunuoliai taip pat norime lietuviškai išmokyti. Bet, dėja, pas mus nėra lietuvių kalbos mokyklėlės.

„Man rodos būtų labai gerai, kad vietiniai SLA. kuopos darbuotojai pasirūpintų lietuvių kalbos mokyklėlę įsteigti. Jie atliktų vieną geriausių darbų.

„Laukiu lietuvių kalbos mokyklėlės musų mieste. O kuomet ji įsisteigs, aš pats ją lankysiu ir kitus jaunuolius lankyti raginsiu.“

Kazio Kazys.

Žvirblelis

(Iš Turgenevo)

Aš grįžau iš medžioklės ir su šautuvu rankose ėjau sodo takeliu. Prieš mane bėgo mano šuo Trezoras.

Staiga šuo sustojo, truputį pripuolė prysakinėmis prie žemės, lyg rengdamasis ką tai pulti. Aš ir gi sustojau ir pradėjau akimis ieškoti, kas privertė mano šunį sustoti.

Prieš mumis ant takelio tupėjo menkai įplunksnojęs geltonsnapis žvirblis. Tur but, siaučianti šių naktį audra, bepurtydama medžius, išmetė jį iš lizdelio. Trezoras iš lėto pradėjo slinkti pirmyn... Jaunas žvirblis čirškėtelėjo.

Tuo tarpu, kaip akmuo, senas žvirblis krito ant takelio tarp Trezoro ir žvirbliuko... ir kelis kartus šokterėjo stačiai ir pravertus šuns nasrus.

Senas žvirblis buvo visas pasišiaušęs, išsižiojęs; visas jo kūnelis drebėjo. Ir kokia baisenybe turėjo atrodyti jam didelio šuns pravertas snukis! O bet gi meilės jėga, stipresnė už jo valios jėgą, nustumė jį iš medžio, nuo saugios šakelės ginti savo vaiką.

Trezoras pradėjo trauktis atgal; matomai, ir jis pripažino tą jėgą.

Aš pasišaukiau susigėdinusį šunį ir mudu pasukom į šalį.

Ilgai dar skambėjo mano ausyse linksmas paliktų žvirblių senio ir jaunio, čirškėjimas...

Dievas ir Taboka

(Liaudies pasaka)

Vieną sykį Dievas liepė visoms žolėms ateiti pas jį. Ir visos žolės atėjo, tiktai pasiliko dausoje viena taboka. Dievas, nematydamas prie savęs tabokos, klausė žolių, kur ji pasilikus, o sužinojęs, įsakė jai tuojau pasirodyti.

Kai taboka atėjo, Dievas paklausė: „Kodel tu pirmą sykį šaukiama neatėjai?“ — „O kad mane, Viešpatie, visos mano draugės apspiaudė: aš nedrįsau tokia pasirodyti.“ — „O kodel tave apspiaudė?“ — paklausė Dievas. „Todel, Viešpatie, — tarė taboka, — kad Adomas su Jieva, ragaudami visų žolių skonį, atrado mane labai karčią.“

Dievui lyg ir pagailo tabokos. Ji-sai tarė: „Nuo šios dienos tu pasidarysi brangus augalas: daugybė žmonių pamėgs tave ir gerbs.“

Ir taip įvyko, kaip Dievas sakė. Tik-tai viena tabokos ypatybė nuo tada pasiliko: ji karti, del to žmonės, ją ruki-dami, spiaudus, kaip tada žolės dausoje.

RUDUO.

Jau atėjo rudenėlis,
Šalna šaldo lapelius,
Nebečiulba paukštuzėliai,
Taiso savo namelius.

Ilgai šaltai žiemužėlei,
Tamsiai niurai naktužėlei
Kad tada ramiai miegoti,
Ir šaltelio nebijoti.

Žalias miškas

Liudnai šlama,

Nes atėjo rudenėlis.

Reiks jam skirtis,

Su paukšteliais,

Su mieliaisiais čiulbuonėliais.

J. Kuzminas.

ĮVAIRUMĖLIAI.

Kiek žmogus Gali Turėti. Kartą Aleksandras Makedonietis susitiko Azijos burtininką. Pamatęs Aleksandrą, bežygiuojantį su kariuomene, tas burtininkas nenusilenkė išdidžiajam Valdovui, o tik parodė ranką į žemę.

—Ką tai reiškia? — paklausė Aleksandras. —Niekas neturi teisės, — atsakė burtininkas, — turėti žemės daugiau, kiek žmogui yra reikalinga. Tu skiriesi nuo kitų žmonių tik tiek, kad esi besotis; tu eini per žemės ir vandenį, nešdamas nelaimės, bet ir tu, pagaliau, numirsi, o tada paimsi tik tiek žemės, kiek jos reikia tavo kapui.

ISMINTIES GRUDELIAI

Yra geru ir sumaniu daktu juoktis bile atsitikime; o jei mažiausio šaukelio palietimu galima žmogų pakutenti ir prajuokinti, tai gera priemonė prie laimės. Vabalėliai ir moka dejuoti, kuomet prisėina jiems kentėti; bet nemoka juo juoktis. — Dryden.

Tas, kuris nustoja turto — nustoja daug; tas, kuris nustoja gero draugo — nustoja dar daugiau; bet tas, kuris nustoja upo — nustoja visko. — Cervantes.

PATARLĖS

Už teisybę nakvynės negausi.
Už vieną plaktą — dešimtis neplaktų.
Už liežuvį per liežuvį.
Už gerą padarymą visada blogu užmoka.
Ubagą prisiėsi, bet krepių neprikrausi.
Upės neužtenks, jūros neišsemsi.
Už tabako lapą gauni mergų kapą, už rūtų šakelę tik vieną bernelį.
Už pinigą ir velnias kazerą šoka.
Užia, kaip bitės avily.

JUOKAI.

Mokykloje.
Mokytojas: Jonuk, dabar po tavo dešinei yra vakarai, po kairei — rytai, tai kas bus už tavo pečių ir prieky?
Jonukas: Už mano pečių rašomoji lenta, o prieky — ponas mokytojas.

Mokytojas, iššaukęs prie žemėlapiu Jonuką, klausia:
—Parodyk, kur yra Amerika?
Jonukas tyli.
—Tu tingini! — sako mokytojas — vėl nemoki pamokos.
—Jurgi, parodyk, kur yra Amerika — klausia mokytojas įtą vaiką.
Tas parodo.
—Tai dabar pasakyk, Jonuk, kas atrado Ameriką?
—Jurgis, ponas mokytojai — gyvai atsako Jonukas.

Mokytojas: — Pasakyk man, Jonuk, kas mums svarbesnis: saulė ar mėnulis?
Jonukas: — Žinoma, mėnulis.
Mokytojas: — Na ir kodel?
Jonukas: — Mėnulis šviečia mums naktį, kada tamsu, o saulė šviečia dieną, kada ir be jos pakankamai šviesu.

Antanas Steponaitis.

MOTINA

(Apsakymas)

Buvo šaltas, nejaukus rudens vakaras. Vėjas, kaip latras, staugia gatvėse. Pageltę medžiai, liudnai mėto savo lapus, vos-vos girdimu šlamėsiu. Ruduo, kaip nepermaldaujamas žvėris, įsiveržė į miestą, išgazdino visus nelaiminguosius, vargo prispaustus žmones, ponus apvilko šiltais kailiniais, o vargšus nuvarė prie šaltos krosnies šildytis.

Greta augstų, dangų siekiančių, murų glaudėsi kiaurais stogais nameliai, išdaužytai langu stiklais, sukrypysiomis, suskilusiomis, nesandariomis durimis.

Miesto gatvėse, storos ponios, įsivilkę į minkštus šilkinis paltus, gražiais vežimėliais, vežiojo savo vaikus, šiltai iš visų pusių apglamžytus, pavalgydintus ir pagirdytus.

O kitą pusę miesto, ten kur dvokė pelėsiais, neturtingųjų kvartale, badaujanti motina glaudė mažą vaikėlį prie išdžiuvusios džiovininkės krutinės. Vaikas verkė, tiesė rankutes prie motinos kaklo. Jo riksmas, jo užkimpęs balselis, draskė alkanos motinos širdį, kuri visvien nieko negalėjo duoti, šitai neseniai pasaulin atėjusiai gyvybei, rėkiančiai ir griebiančiai už išdžiuvusių alkanos motinos krūtų.

* * *

Buvo šaltas, nejaukus rudens vakaras.

Neturtingųjų kvartale, spinksojo mažučiuose langeliuose šaltos mulvinos šviesos; alkani vaikai glaudėsi prie savo motinų, vaikų tėvai ir motinų vyrai, sėdėjo žemai nuleidę galvas, kažkur į toli žiūrėdami, užgesusiomis akimis.

Už langų staugė vėjai, išsirikiavę eilėmis medžiai, paskutinius pageltusius lapus ramiai, ramiai bėrė žemėn, o šitie krito, šlamėjo, sukeldami kažkokį liudėsį, pasiilgimą duonos, norą karštos sriubos, šiltų barščių... O ten dar toliau, už Nemuno, Aleksote, staugė prižiūsti šuo, užvertęs galvą augstyn, užmerkęs akis ir kaklą ištiesęs statmenai į dangų.

* * *

Buvo šaltas, nejaukus rudens vakaras.

Motina, susuko savo kudikį į paskutinius, švaresnius skarmalus, įgrudo duonos plutą į mažą, prasižiojusią vaiko burną ir pravėrus suklypusias namelio duris išėjo į gatvę.

Šaltas vėjas, lyg tyčia už durų laukė, kad galėtų pusti, galėtų purtyti savo auką, šalčiu sukaustyti visus motinos sąnarius.

Motina, vaikėlį nešina, ejo neturtingųjų kvartalo gatvėmis: Žemuoje vartuose stovėjo jaunos moterys, šale sukinėjosi girti vyrai ir pirkinėjo meilę.

Prėjo motina tamsiusius skersgatvius, įsuko į akinančiai apšviestas gatves, kuriose laktė gražiai apsišvietę automobiliai, vaikščiojo ponai, skrybėliuotos ponios vedžiojosi didelius šunis. Tai buvo svarbiausia ir turtingiausia miesto gatvė.

Languose žibėjo aukso žiedai, visokių rūšių gražios lėlės.

O kituose languose, taip pat už stiklo, kabojo kekėmis tamsiai mėlynos vynuogės, šviesiai geltoni banamai, žali perpiauti pusiau dynai, ružavai, sėkluotais viduriais. Buvo sukrautas šokoladas, saldainės, obuoliai ir kriaušės.

O pro kepyklų duris, kvėpėjo šiltos duonos malonus kvapas, didindamas alkį, keldamas tuščio pilvo niurnėjimus.

Vidury gatvės, išsirikiavusios, kaip kareiviai, stovėjo nuogos liepos — tiesios, lieknos ir ramios.

Pailsus prisiglaudė motina prie vienos liepos, kruvinomis ašaromis maldaudama praieivį.

— Susimylėkit žmonės! Pagelbėkit!

Bet žmonės, kiekvienas savo mintimi užimtas, skubėjo pro šalį. Palenkę galvas, ejo jie visi pro šalį, nežiūrėdami į mirštančios motinos skausmus, kurios sąnarius purtė rudens šaltis.

— Susimylėkit žmonės! Gelbėkit vargšę motiną — vis silpniau ir silpniau skambėjo jos balsas.

Bet nieks tų šauksmų ir dejavimų negirdėjo, tik krinantieji lapai, taip švelniai, raminačiai šlamėjo, kad skausmas

su alkiu mažėjo; bet atsirado jėgų stovėti ant kojų ir žengti pirmyn.

Motina, vilgydama veidus ašaromis, įėjo į kažkokio namo prieangį. Jo sienos buvo baltai išdažytos, o augščiau svetimo buto durų, žibėjo, apnarpliota vielom, 25 žvakių lemputė.

Motina pabučiavo savo kudikį paskutinį kartą. Jos akys sublykščiojo žalios, mėlynos, raudonos žiežirbos...

Motina paliko svetimam prieangy savo kudikį.

Ką jina pergyveno šituo momentu, žino tik ji viena.

Palikusi kudikį, po ilgų klaidžiojimų, klaidžiojimų gatvėmis, ji sugrįžo į savo nejaukų kambarį. Jame, prie krosnies gulėjo trys didesni vaikai, o jos vyras, kaip ir jai išeinant, sėdėjo žemyn nuleidęs galvą, ir negyvomis akimis žiūrėjo kažkur į toli.

Buvo šaltas, nejaukus rudens vakaras.

DARŽELY.

— Rutos labai man patinka, nes iš jų vainiką Pinsiu išeidama aš už bermužėlio!

Ir narecyzas saldžiai kvepia, pražus ir gvazdikai!

Vai aš, mergužėlė, kam gi bepatiksiu?

Mano visas turtas — rutelių darželis!

Vai, kas ims varguolę — dukrą trobelninko?

Ir raudėjo, verkė, ašarėlėms pludo, Daržely kaip rožė skaisči mergužėlė: Kodel biednam pasaulis laimės kliudo?!

Bet... kaip veikia likimas viską žudo — Šiandien laimės rodos, jau nusitvėrei kibirkštėlę, Štai vėl ji, nę nepastebėjus iš rankų išsprudo!

Pr. Kasparaitis.

KAUNE VASARĄ.

Sudie, miške be tono! Spiegiančios sirenos!

Mane žalioji Laisvė šaukia!

Ji žada man kitokias dienas,

Nuplėst dulkėtą kaukę!

Ten beržynėlis, kuriame taip ramu buvoti, Ten topoliai sustoja į tiesią gražią eilę Viršūnėmis liungoja... o ten — beržai šakoti Kalbas apie Eglės nevykusių meilę.

O kaime, kaime! Kada nuvargsta mano protas Į tave atvykstu tada pailsėti, Kai per lėtai plaukia gyvybės luotas.

Kai esu aš vargų nukamuotas Žaliu gamtos aksomu keliauju pasgėrėti. Sustiprinęs jėgas šuoliais pirmyn irkluočiu!

Pr. Kasparaitis.

MES BE LAIMĖS.

Tegu naukias dangaus skliautai,

Kyla audros, vėjas šiaušias, —

Nėr pavojaus musų tautai,

Nors ir sius jis kaip įkaušęs.

Te pasaulio siaučia bangos,

Tegu miglos tamsios dengia, —

Plyš ir plieno kieto dangos,

Mes išvysim vėl padangę.

Kas vargai mums, kas nelaimės!

Truks retėžiai, kurie kausto!

Mes širdy neįjuntam laimės,

Jei kalnai ir uolos spautų!

Mūsų balso nieks negirdi,

Nieks žaidžų mums neužgydo...

Oi kaip sopa, duria širdį...

Ar mūs kovą kas išvydo?...

Mūsų norus tiesa lydi,

Rankoj amžiais laikom ginklą...

Kam, pasauli, mums pavydi

Tiesiai pastatyti paminklą?

Laisvės kruvinoji kovojo

Visi mirštam už tėvynę!...

Mūsų tautai nėr pavojaus:

Priešams kelią mes užstojom,

Laisvės slibinus sutrynę.

St. Zaviša.

PANEMUNIAIS.

Nutilo dainos vakarės lauke,

Ir tu, Nemunėli sraunus, nutilai...

Rodos — sustojo vandenys plaukų

Ir užsimastė gliiai...

Nedrumscia bangos skaistybės veido,

Dugne paskendus dangaus mėlynė...

Kai naktis sparnus nuleido

Nemuno gelmėj — žvaigždynas!

Ir ten užburtos, slaptingos dausos

Į save traukia, vadina...

Tyliu... Klausaus. — Ir žemė klausos...

Siela! Tu taip ilgėjais, siela —

Nutildyk burtuos savo troškimą!

Nebežinau... Tik miela, miela!...

Bn. Rt.

S. L. A. REIKALAI

Baugina Save Nebutais
Dalykais

Ištikro keista ir juokinga, kuomet nekuriu SLA. veikėjai nebutus dalykus išsigalvoja ir patys save baugina tuomi. Beabejonės daugelis SLA. veikėjų ir narių nesužiniau leidžiasi save suklaidinti nebutu ir neesamų baubų meisteriams. Dabar ne vienoje SLA. kuopoje šitie baubų meisteriai nemaža nesąmonių prikalba SLA. naujo Iždininko paskyrimo reikalu. Sprendžiant iš prisiųstų keliolikos rezoliucijų prieš Pildomąją Tarybą, galima aiškiai matyti kokių „baisenybių“ kuopų susirinkimuose šitie baubų skelbėjai pripasakoja. Kadangi šitokių būdu yra klaidinami SLA. nariai ir sėjamos organizacijose visai bereikalingas nerimas, todėl matoma reikalo kiek plačiau pakalbėti apie tas baubų meisterių persamas kuopoms rezoliucijas.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad tos visos rezoliucijos ant vieno kulpalo nukaltos. Beveik visos rezoliucijos žodis žodiu yra to paties turinio, tokiu pačiu tonu parašytos. Reikia nukaltos rezoliucijos kopija iš tam iktro centro siuntinėjama į SLA. kuopas. Beveik visose tose rezoliucijose kas žodis tai arba sužinys melas ir faktų iškraipymas, arba nesąmonės kalbama. Žinoma nepasigailint ir „baisenybių“ priepti. Pavyzdžiui paimame vėliausiai prisiųstą SLA. 69 kp. iš Rochester, N. Y., rezoliuciją. Aiškesniai dalykų nušvietimui cituojame ir komentuojame šią rezoliuciją atskirais straipsniais:

„Kadangi, pagal SLA. konstituciją Iždininko vietą turi užimti narys gavęs didžiulį balsų SLA. seime, t. y. J. J. Gerdauskas.“

Na, ar gali būti didesnė nesąmonė, didesnis nonsensas, kaip šis pareiškimas, kuriuo pasiremiant jau daroma išvada, kaltinama Pildomoji Taryba ir statomi reikalavimai. Labai galimas daiktas, kad šios atspirašant rezoliucijos autorium yra tokis asmuo, kuris visai prieš Susivienijimo nepiguli ir todėl nežino net to, kas paskutiniam SLA. Seime Iždininko urėdūi didžiulį balsų gavo. Kiekvienas SLA. narys žino, kad Iždininko urėdūi velionis Tamas Paukštis didžiulį balsų gavo ir jis buvo užėmęs Iždininko vietą. Iš kur šitos rezoliucijos meisteris ištraukė net tokią nesąmonę, kad buvęs p. Gerdauskas gavo didžiulį balsų Seime, tai tik jis vienas tegalėtų pasakyti. Tačiau negalima nesistebėti, kad SLA. 69 kuopos pirmininkas ir kiti du veikėjai sutiko pasirašyti po tokiu nonsensu. Dar daugiau reikia stebėtis, kad pasiremiant stačiai falsifikacija Seimo nutarimų 69 kuopos veikėjai savo parašais palaidiję paleidžia sekamą Pildomąją Tarybą kaltinimą:

„Kadangi, Pildomoji Taryba paskyrė visai nerinktą asmenį už Iždininką ir tuo būdu sulaužė SLA. konstituciją.“

Ar 69 kuopos valdyba ir nariai žino ką reiškia nepamatotai kaltinti organizacijos viršininkus konstitucijos laužyme? Pagaliau, ar jie nežino, kad jie patys pirmutiniai sulaužė SLA. konstituciją, kuomet falsifikuoja Seimo nutarimus ir nepamatotai kaltina SLA. Pildomąją Tarybą?

Visų pirma kiekvienas SLA. narys turėtų žinoti, kad pasimirus visuotini narių balsavimu išrinktam ir pereinam Seime užtvirtintam SLA. Iždininkui Tamui Paukščiui kito iš-

rinkto asmens SLA. Iždininko urėdūi nepasilikio. Rodos, kiekvienas SLA. narys turėtų žinoti, kad Susivienijimui reikalingas tik vienas Iždininkas ir tik vienas Iždininkas visuomet būvo ir yra renkamas. Ir nežiūrint ką Pildomoji Taryba pasakys SLA. Iždininku iki sekamo SLA. Seimo, vistiek jis nebus rinktas tokiu būdu, kaip reguliariuose SLA. viršininkų rinkimuose kandidatai buna renkami. Todėl reikalauji Pildomosios Tarybos paskirti tokį asmenį SLA. Iždininku, kokio dabar Susivienijime nėra, yra daugiau nei juokinga. Vienok SLA. 69 kuopos veikėjai ir nariai randa galimybę kaltinti Pildomąją Tarybą net „konstitucijos laužyme“ vien užtai, kad jų vaidentuvėje ne esamų baubų meisteriai sukūrė tokias iliuzijas, kad buvęs p. Gerdauskas yra „gavęs didžiulį balsų SLA. Seime“ ir todėl esąs „legaliai išrinktas Iždininkas“. Toliaus pasiremiant jų pačių išsavojomis nesąmonėmis net štai kokias „baisenybes“ skelbia:

„Kadangi, toks Pildomosios Tarybos pasiegtas sukėlė pasipiktinimą ir nepasitikinimą centro viršininkais netik tarpe SLA. narių, bet ir abelnai tarpe lietuvių visuomenės, o tas kenkia gavimui naujų narių ir sykiu kenkia visam Susivienijimui.“

Matote, net lietuvių visuomenės „pasipiktino ir nepasitiki“ SLA. viršininkais vien dėlto, kad 69 kuopos narių ir veikėjų vaidentuvėje gimė nebuti dalykai. Suprantama, kad šitokių nesąmonių skelbimas 69 kuopos susirinkimuose kenkia gavimui naujų narių ton kuopon. Bet užtai kaltinti Pildomąją Tarybą gali tik tie žmonės, kurie nesiskaito su savo žodžiais. Jei 69 kuopos veikėjams tikrai rūpėtų gavimas naujų narių, tai jie imtųsi realaus ir naudingo Susivienijimui darbo, užuot galimas daiktas, kad šios atspirašant rezoliucijos autorium yra tokis asmuo, kuris visai prieš Susivienijimo nepiguli ir todėl nežino net to, kas paskutiniam SLA. Seime Iždininko urėdūi didžiulį balsų gavo. Kiekvienas SLA. narys žino, kad Iždininko urėdūi velionis Tamas Paukštis didžiulį balsų gavo ir jis buvo užėmęs Iždininko vietą. Iš kur šitos rezoliucijos meisteris ištraukė net tokią nesąmonę, kad buvęs p. Gerdauskas gavo didžiulį balsų Seime, tai tik jis vienas tegalėtų pasakyti. Tačiau negalima nesistebėti, kad SLA. 69 kuopos pirmininkas ir kiti du veikėjai sutiko pasirašyti po tokiu nonsensu. Dar daugiau reikia stebėtis, kad pasiremiant stačiai falsifikacija Seimo nutarimų 69 kuopos veikėjai savo parašais palaidiję paleidžia sekamą Pildomąją Tarybą kaltinimą:

„Kadangi, Pildomoji Taryba paskyrė visai nerinktą asmenį už Iždininką ir tuo būdu sulaužė SLA. konstituciją.“

Ar 69 kuopos valdyba ir nariai žino ką reiškia nepamatotai kaltinti organizacijos viršininkus konstitucijos laužyme? Pagaliau, ar jie nežino, kad jie patys pirmutiniai sulaužė SLA. konstituciją, kuomet falsifikuoja Seimo nutarimus ir nepamatotai kaltina SLA. Pildomąją Tarybą?

Visų pirma kiekvienas SLA. narys turėtų žinoti, kad pasimirus visuotini narių balsavimu išrinktam ir pereinam Seime užtvirtintam SLA. Iždininkui Tamui Paukščiui kito iš-

kas iki sekamo Seimui. Mat jei pasisakys, kad tik laikinas Iždininkas paskirtas, tai nebeliks pamato Pildomąją Tarybą kaltinti „konstitucijos laužyme“. Todėl geriausiai nusiduoti tikrų faktų „nežinant“ ir tuomet jau gali viską kalbėti, kas tik ant liežuvio pakliuva. Šitokio pasielgimo kitaip negalima pavadinti, kaip tik geros valios ir gerų norų stoka.

Aplamai paėmus, visos tos rezoliucijos, tik su maža išimtimi, šitokias ir tam panašias „argumentais“ paremtos. Todėl tokio SLA. veikėjų elgesio, nežiūrint ar jis sužinai ar ne, sužiniau varomas, kitaip negalima pavadinti, kaip tik pastangomis sutverti kuodaugiasia ne esamų baubų, kad tuo būdu save ir kitus kuolabiasiai įbauginas, kad bereikalingai asirama organizacijoje kėlus ir kad kuodaugiasiai neapykančiai SLA. nariuose prieš organizacijos viršininkus pasėjus. Nuosirdys ir geras noras besivaduojanti SLA. nariai šitaip legitis negali. Tokių nesąmonių ir falsifikacijų skleidimas kenkia organizacijos buojimui, harmoningam SLA. narių veikimui. Susivienijimui labai trokstant, jo šviesiai ateičiai dirbanti SLA. nariai taip nesielgia ir nesielgs.

SLA. APSKRICIU
DARBUOTĖ

SLA. PIRMAME APSRITY.

Kaip jau „Tėvynėje“ buvo garsinta, SLA. Pirmas Apskričys surengė koncertų maršrutą. Programo pildymui sukvietė vietiniai ir iš tolimesnių kolonijų gabiausi lietuvių talentai, kaip tai: Liuda Sipavičiūtė, Europos operų žvaigždė, p-lė Vajoletė Mockaičiūtė, muzikos mokytoja ir bene gabiausia lietuvių smuiklininkė; V. Botyrius, SLA. 13 kp. organizatorius ir jaunuolių choro mokytojas; A. Šaukiavičius, Viktor Kompanijos dainininkas; J. Akelio menininkų būrelis; p-lės V. Mockaičiūtės jaunuolių orkestras ir kt.

Koncertai, kaip praneša mūsų korespondentai, pavyko geriau negu vidutiniškai; ypač jie gerai pavyko moraliu žvilgsniu: atsilankiusi publika pasiklausė gražių dainų, muzikos kurinių ir už SLA. paskleista nemazai agitacijos, nes kiekvienam koncerte pasakyta atitinkamos už Susivienijimą prakalbės.

MINERSVILLE, PA.

Pirmas SLA. Pirmo Apskričio koncertas įvyko Minersville, Pa., spalio 14 d., Lyric Theatre. Programą atidarė šios apylinkės jaunuolių 348 kp. jaunutės narės. J. Grabauskiūtė, M. Mauskaitė, J. Kancieriūtė, Aldona Samoliūtė, sudainuodamos po keletą dainelių — lietuviškai ir angliškai. Joms vadovavo V. Botyrius, o akompanavo p-lė A. Klevinskaitė. Šių jaunuolių pasirodymas publiškai labai patiko. Musų jaunuolės, išties, reikia pagirti, nes jos tinkamai savo pareigas atliko ir įrodė, kad ir šios apylinkės jaunuoliai-lės ne kiek neblogo už kitų kolonijų SLA. jaunuolių pasirodą.

Po šio programo punkto, p. A. Šaukevičius sudainavo solo, liaudies dainelę. Dainavimas publiškai patiko. Šaukevičius išsautka ir antru kartu padainuoti. Šiuo syk musų dainininkas dainavo „Kur Bakužė Samanota“. Už šią dainelę publika dainininką dar gausniau dainų plojimu apdovanojo.

Šaukevičiui baigus, ant scenos pasirodė operos dainininkė Liuda Sipavičiūtė. Jai vos pasirodžius, publika ją pasveikino grausmingu dainų plojimu. Dviem atvejais L. Sipavičiūtė dainavo aštunias dainas — keturias operų arijas ir ketu-

rias liaudies dainas. Dainavimas publiškai taip patiko, kad dainininkė išsautka ir antru kartu. Sipavičiūtė padainavo dar vieną smagią dainelę. Sipavičiutei akompanavo brooklynietė p-lė Elene Ričiūtė. Kaip dainininkė, taip ir akompaniatorė apdovanotos gėlėmis.

Smuikuoją p-lė Vajoletė Mockaičiūtė. Musų gabi ir talentinga smuiklininkė pagrojo aštuonis muzikos kurinius. Jos smuikavimo kritikuoti nesimu; pasakysiu tik, kad musų Vajoletė labai-labai gražiai smuikuoją. Ją girdžiu jau kelintu sykiu smuikuojant ir kiekvieną syki jį geriau ir gražiau savo pareigas atlieka. Garbė mums tokią smuiklininkę savo tarpe turėti! P-lė Mockaičiutei akompanavo p. J. Desmunda.

Pertraukoje kalba SLA. Prezidentas p. Stasys Gegužis. Jis trumpai perbėga SLA. istoriją ir nuosekliai paaiškina šios organizacijos svarbą. Paminė, kad šioje apylinkėje jau yra jaunuolių 348 kp., pirmutinė šiame apskrity SLA. jaunuolių organizacija. Kviečia visus prie SLA. rašytis. Kalbą publikai patiko. Kalbėtojas apdovanotas gausiu dainų plojimu.

Antrą koncerto dalį išpildė tie patys artistai, todėl jų kiekvieno atskirai neminėsiu. Antrą dalis atlikta taip pat gerai, kaip pirmoji.

Reikia pasakyti, kad koncertas rengta labai tvarkingai ir visiems gražiai patarnauta. Nėnant atspausdintų programų, artistus perstatinėjo arba vakaro vedėju buvo SLA. Pirmo Apskričio organizatorius p. A. K. Klimas, kuris savo pareigas atliko tinkamai. Įeinantiems į svetainę svečiams p-lės F. Mičiulietės ir C. Bendinskaitės prisegiojo po rožę, už ką kurie svečiai jaunuolėms nepagalėjo ir po doleriuką išmesti. Į suolus svečius sodino šios jaunuolės: E. Steponavičiūtė, J. Ferancas ir O. Genevičiūtė. Prie tikietų pardavinėjimo patarnavo: V. Smulkštys, M. Sabaliauskas ir K. Rinkevičius.

Vakarienė.

Po koncertui visi koncerto artistai, darbuotojai ir keletas vietinių svečių užkviesta atsilankyti pas Pirmo Apskričio organizatorių p. A. K. Klimą, kur visiems suteikta skani vakarienė ir smagiai pasikalbėta SLA. reikalais ir pasakyta keletas gražių prakalbėlių.

Šio vakaro vedėju buvo Pirmo Apskričio organizatorius A. J. Banišauskas, kuris atidarydamas vakarą pasakė gražią pasveikinimo prakalbėlę ir pristatinėjo kai kuriuos svečius pasakyt prakalbėles.

Atitinkamas prakalbėles pasakė šie dalyviai: J. Ramanauškas, Pirmo Apskričio pirm. p. A. Staniškis, artistė Liuda Sipavičiūtė, SLA. Prezidentas St. Gegužis, A. Šaukevičius, p-lė V. Mockaičiūtė, SLA. Pirmo Apskričio ižd. p. J. F. Staniškis, p-lė E. Ričiūtė ir choro vedėjas p. V. Botyrius.

Visi kalbėtojai džiaugėsi vakaro pasekmėmis. Kai kurie išsireiškė, kad tokio rengimo šioje apylinkėje dar niekad nebuvo. Kiti minėjo, kad smagu pažymėti ir tai, kad musų programose dalyvauja ir jauniemas ir tai jau daug reikiša.

Baigiant vakarienę, atitinkamą prakalbėlę pasakė p. A. K. Klimas, kuris nemulstantiškai darbavosi minimą koncertų maršrutą surengti. Jis dėkojo svečiams už skaitlingą atsilankymą, ragindamas jaunuolius ir jų vedėją p. Botyrių netrukus susimokinti kokį nors teatrą.

Kaip koncertą taip ir vakarienę reikiša skaityti gerai nusišokusiais.

A. J. Banišauskas.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Spalio 15 d., Walters Hall buvo vienas iš neužmirštinių SLA. Pirmo Apskričio rengimų — koncertas ir prakalbos. Čia turėjome progos išgirsti operos dainininkę Liudą Sipavičiūtę, pasiklausyti malonaus smuikavimo p-lės V. Mockaičiūtės, pasigrožėti jaunų lietuvių maloniais balsais ir šį-tą pasimokinti apie Susivienijimą.

Programas prasidėjo 7:30 val. vakare. Programą vedė Pirmo Apskričio organizatorius p. A. K. Klimas, iš Minersville, Pa. Programas atidaryta jaunų lietuvių dainelėmis. Dainavo šios jaunuolės: M. Makauskiūtė, J. Kancieriūtė, J. Grabauskiūtė ir A. Samoliūtė. Jas vadovavo p. V. Botyrius. Pianu pritarė p-lė A. Klevinskaitė. Šios mergaitės sudainavo tris daineles — dvi lietuviškai ir vieną angliškai. Dainavo gražiai, už ką publika jas apdovanojo dainų plojimais.

Po jų dainavo p. A. Šaukevičius, kuris savo užduotį labai tinkamai atliko.

Po šių ant scenos pasirodė operos dainininkė Liuda Sipavičiūtė, kuri savo maloniu ir augštu balsu sudainavo aštuonias dainas. Mums tokio gražaus dainavimo dar niekad neteko girdėti. Liuda Sipavičiūtė išties yra gera dainininkė. Jos balsas labai malonus ir kiekvienam klausytojui patiko. Šaukevičiui ir Sipavičiutei akompanavo E. Ričiūtė.

P-lė V. Mockaičiūtė, iš Mahanoy City, labai gražiai pasmuikavo. Jos smuikavimu, niekad negalėtum atsilaukstyti. P-lė V. Mockaičiūtė, tai tikra smuiklininkė, lietuvių žvaigždutė. Jai akompanavo p. J. Desmunda.

Pertraukoje p. St. Gegužis, SLA. prezidentas pasakė labai gerą prakalbą apie Susivienijimą. Šia prakalba daugelis pasimokino ir suprato, kuo yra SLA. Prakalba publiškai patiko.

Koncertas pavyko moraliu žvilgsniu labai gerai. Publika artistus daugeliu atvejų apdovanojo aplodimentais ir išsautka savo dainas pakartoti.

Vakaro tvarka ir gi buvo pavyzdinga. Svečiams patarnauta mandagiai. Įeinantiems į svetainę svečiams mergaitės prisegiojo po gyvą rožę.

Publikos koncerte buvo nerdaugiausia. Priežastis — bedarbė, kuri jau keturi mėnesiai tęsiasi. Koncerto rengimo išlaidos apsimokės.

Svečiams ir artistams SLA. 187 kp. taria širdingą aciu.

Reporteris.

TAMAQUA, PA.

Ir SLA. 204 kp. prisidėjo prie koncertų maršruto rengimo. Kaip teko sužinoti į koncerto rengimo komisiją išrinkti šie kuopos darbuotojai: F. Vasilaiškas, J. Staigaitis, P. Sungaila ir M. Sungaila. Jiems pasidarbavus koncertas surengtas Odd Fellows Svetainėje, spalio 17 d. Vakara atidarė SLA. 204 kp. Vice-Pirm. P. Sungaila ir perdavė programą vesti Pirmo Apskričio org. p. A. K. Klimui.

Kadangi teko būti New Philadelphijos koncerte, tai čia minėsiu tik abelnaus ruožais, nes programos išpildyta ta paties tvarka, kaip ir New Philadelphijoje. Jį pildė visi aname mieste minėti artistai. Programas išpildytas geriausiu pasisekimu. Publika dainavimu labai patenkinta.

Agitatyvūs už Susivienijimą prakalbą pasakė SLA. Prez. St. Gegužis. Kalbėjo nuosekliai. Ypač reikia pažymėti, kad šio miesto lietuviams labai patiko jaunuolių scenoje dalyvavimas. Todėl dabar SLA. 204 kp. organizatorius M. Sungaila turės geros progos suorganizuoti jaunuolių kuopą. Dabar tik reikia pereiti per lietuvių

bakužes, o jaunuolių į organizaciją prirašyti bus galima. Jaunuolių čia randasi; reikia tik pasidarbuoti.

Beje, koncertas vietiniuose lietuviuose paliko neišpasakytos atminties; vietiniai lietuvių jį ilgai minės; daugeliui prisimins tos gražios dainų ir smuiko melodijos. Daugiau tokių koncertų!

Kaip Pirmam Apskričiui, taip ir vietiniai kuopai už tokio gražaus koncerto surengimą reikia tarti širdingą aciu.

Reporteris.

SHENANDOAH IR MAHANNOY CITY, PA.

SLA. 1-mo apskričio surengtas koncertas Shenandoah, Pa., įvyko spalio 16 d., High School svetainėje. Publika į koncertą atsilankė apie 300 asmenų. O galia, kad tokio gražaus ir taip rupestingai suruoto koncerto negalėjo girdėti visa švie sesnėji Shenandorio lietuvių visuomenė. Gal but, kad šitas pažymėtinas rengimas nebuvot užtektinai plačiai išgarsintas ir todėl ne visi žinojo, kad bus nepaprastas koncertas, kurio ilgai neužmirš visi jame buvusieji lietuvių.

Programas buvo platus ir gerai išpildytas, kuris padarė labai gilaus įspūdžio į visus atsilankiusius. Programą pradėjo p-lės Vajoletės Mockaičiūtės iš Mahanoy City suorganizuotas iš jos mokinių orkestras, kuriam ji ir vadovauja. Begalo gilių įspūdį daro matant, kai vaikučiai ir mergaitės tarpe 6 ir 16 metų amžiaus taip puikiai ir harmoningai groja net apysunkius muzikos kurinius. Ir reikia stebėtis, kad jauna muzikos mokytoja musų gabioji smuiklininkė p-lė Vajoletė taip tvarkingai suvaldo apie 50 vaikučių, grojančių orkestre. Tai garbė p-lėi Mockaičiutei, kad ji su tokiu atsidavimu ir tokia kantrybe lavina jaunuolių muzikoje.

Šis jaunuolių orkestras sugrojo keturis muzikos kurinius. Po to SLA. Prezidento p. S. Gegužio dukrelė Genovaitė, einanti septintus metus amžiaus mergaitė, gabiai pagrojo smuiku „Noriu miego“ ir vėliau tą pačią dainelę padainavo. Ją pasekė visos orkestras, pirma sugrojo šią dainelę, o paskui padainavo. Ir juokas ima ir kartu malonu darosi, kuomet girdi įvairių tautų vaikučių dainuojant lietuvišką dainelę. Mat p-lė Mockaičiūtė turi įvairių tautų mokinių, tad ir orkestrą sudarius iš tų savo mokinių. Jaunutė Genovaitė Gegužiūtė matyt bus gabi smuiklininkė ir dainininkė, nes tikrai gabiai šiuo kartu ji pasirodė.

Po to SLA. Prezidentas p. S. Gegužis pasakė tinkamą agitacinę prakalbėlę už Susivienijimą. Labai tiko ir pilnai vietoje buvo tartas p. Gegužio rimtas žodis už Susivienijimą ir tokiame momente, po gražaus įspūdingo jaunuolių orkestro grojimo, tokia agitacija už Susivienijimą turi daugiau reikšmės, negu paprastose prakalbose.

Toliaus savo galingu smuiku pagrojo tris muzikos kurinius taletingą musų smuiklininkę p-lė Vajoletė Mockaičiūtė. Kaip visuomet ji grojo puikiai, žaunant ir rodos niekuomet nenubostų klausytis sielą jaudinančio jos grojimo. Man rodos, kad musų Vajoletė kiekvieną pasirodymu scenoje vis galingiau ir jausmingiau groja. Tai retas muzikoje talentas ir mums lietuviams, ypatingai S. L. A. nariams, reikia didžiulius galinti savo tarpe tokią Dievulio apdovanotą nepaprastu talentu smuiklininkę. Ir mes didžiuliuoju ir džiaugiamės savo Vajolete, nes gerai žinome, kad

SLA. Kalendorius

APSKRICIŲ BEI KUOPŲ
PARENGIMAI

— 30 —

RACINE, WIS., SLA. 10-to
Apskričio muzikalis programos ir balius bus lapkričio 11 d., Turner's Hall, cor. Hubbard and Lincoln Sts., Racine, Wis. Durys atdaros 1 val., programos prasidės 3 val. po piet.

THOMPSONVILLE, CONN., S. L. A. 113 kp. Šokių vakaras įvyks lapkričio 3 d., Wavel Hall, cor. Church St. and Alden Ave. Pradžia 7 val. vakare. Puiki orkestra po vadovystę Barney's, griežt višokius šokius.

KENOSHA, WIS., SLA. 212 Kp. Dailės Ratelis statys 3 veiksmy komediją „Netikėtas Sugrįžimas“, Lapkričio 4 d., 3 val. po piet. Sv. Petro Parapijos Svetainėje.

MASPEETH, N. Y., SLA. 250 kp. margumynų vakaras su šokiais bus lapkričio 4 d., National Hall, 91 Clinton Ave. Pradžia 5 val. vakare. Programą išpildys visiems žinomas artistas S. Pilka. Taip gi bus ir senukas Jurgis Skinderis.

NANTICOKE, PA., SLA. 12 kp. balius įvyks lapkričio 10 dieną.

CHICAGO, ILL., Universal Lodge — SLA. 344 kp. jaunuolių kuopa — rengia šokių vakarą, kuris įvyks lapkričio 10 d., W. Englewood Masonic Temple, Loomis Blvd. ir 64-tą gatvę. Pradžia 8 v. vakare.

Kviečiame visus, o labiausiai jaunuomenę dalyvauti.

DETROIT, MICH., SLA. 21 kp. vaidins keturių veiksmy dramą „Gadybės žaidžios“, lapkričio 11 d., Lietuvių Svetainėje, 25 ir Dix St. Pradžia 5:30 val. vak. Po vaidinimui šokiai.

WORCESTER, MASS., SLA. 57 kp. metinis teatras bus lapkričio 29 ir gruodžio 1 dd., Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St. Bus suvaidinta groži drama „Vergijos Griuvėsiuose“.

— 30 —

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

kitos tautos mums jos labai pavydi.

Toliau sekė dainos. Vietinis žinomas dainininkas p. Ad. Šaukevičius padainavo visų mėgiamą dainelę. Well, musų Adomas dainuoja ir mes juomi gerimės, nes jo dainavimo galima su malonumu klausytis. Jis mums patinka netik savo dainavimu, bet ir užtai, kad jis yra musų vietinis dainininkas.

Pagaliau susilaukėme progos išgirsti ir operos dainininkę L. Sipavičiūtę. Jį dainavo puikiai ir visi negalėjo atsigerėti jos talentingu dainavimu. Nemačiau čionai artistę Sipavičiūtę aprašinėti kaip dainininkę, nes vargiai pajėgiau tai padaryti ir pagaliau ji visos Amerikos lietuviams su savo dainavimu yra žinoma. Man norisi tik išreikšti džiaugsmas, kad SLA. 1-mas Apskričys teikėsi atkviesti į musų koloniją ir visą šią apylinkę tokią dainininkę, kaip artistę Sipavičiūtę. Jos dainavimo ilgai neužmiršime.

Pastarieji trys artistai programė pasirodė po du kartu — pirmoje ir antroje dalyse pro-

Keturi Revoliucionieriai
DRIMAKOS, VIRIATHUS, EUNUS IR ATKENION.

(Tas)

vergų skerdynę, kur sveikieji vergai su sergantieji turėjo kariauti prieš vieni kitus su ginklais kaip karo lauke. Tas įvyko 264 metuose prieš Kristų. Keli tukstančiai vergų buvo išžudyti.

Štai vienas baisus pavyzdys. Syracus valdininko L. Domitius, laike medžioklės vergas užmušė labai didelį šerną. Kada pasklydo gandas, kad vergas užmušė tą baisų šerną, L. Domitius paliepė tą narsų vergą atvesti pas jį. Vergas ir visi manė, kad už tokį vergo narsumą suteiks jam pagyrimą ar gal paliuosius iš vergijos, ar primis į kariuomenę. Kada nelaimingas vergas prisitartino prie savo tirono, tas tuoj užklaušė vergo kokią ginklą vartoja del užmušimo šerno. Vergas atsakė, kad užmušimui šerno jis naudojo javelin ginklą, nes tokius ginklus tik ponams buvo galima nešiot. Tada budelis L. Domitius, perversęs akis, atsakė: „Ar tu nežinai kad ginklas yra tik del ponų, o vergai yra baudžiami mirčia už jo nešiojimą?“ Atsisukęs į kareivius, budelis Domitius pareiškė: „Paimkit tą vergą ir nukryžiuokit jį“. Ir tas nelaimingas vergas buvo ant vietos nukryžiuotas!

Callias buvo turtingas kontraktorius 460 metų prieš Kristų. Prižiūrėti visą darbą, taipgi buvo per žema del ponų. Kontraktoriai samdydavo vergus nuo valdžios; už kiekvieną vergą valdžia mokėdavo po vieną obolus (obolus vertė buvo 3½ centai). Vienas Sobias, Trakų kontraktoriaus samdęs 1,000 vergų; Hyponicus samdė — rendavojo 600 vergų.

413 metuose prieš Kristų buvo didelis vergų sukilimas. Tame laike kariavo graikai Athenai su Sparta. Karas tęsėsi 27 metus. Athenai buvo augščiau pakilę tuo laiku civilizacijoj, literaturoj ir skulpturoj. Tačiau vergų padėjimas buvo baisus. Kuomet karas ėjo tarp Athenos ir Spartos graikų, Athenuos 20,000 vergų sukilo, užgriebė ginklus nuo kariuomenės, užpuolė iš užpakalio Athenos kariuomenę, padėdami Spartai, ir Athenai buvo sunaikinti. Vienok Spartos tuo laiko rašytojai nemini, kad Athenų vergai padėjo spartiečiams sumušti atheniečius; jie giriasi, kad jų jauni narsuoliai sumušė Athenos kariuomenę. Gi Spartos tuo laiku buvo labai atžagareiviška ir despotiška valdžia, tokiu būdu Athenos vergai nieko geresnio nelaimėjo, po padėdami sunaikinti demokratišką Athenos valdžią. Bet kuomet vergai buvo baisiai kankinami Athenuose, tada nepaisė kaip jiems bus, sukilo prieš savo skriaudėjus, nužudė juos, atkovojo ponams tą, ką jie darė vergams.

Kitas vergų sukilimas, paduodama, buvęs 417 ar 419 metuose prieš Kristų. Romoj buvęs geras karalius Servius Tullius, 578—534 met. prieš Kristų. Jis pats buvo buvęs vergu, todėl labai užjautė bausių vergų padėjimą. Ponai baisiai priešinosi vergų buvio pagerinimui. Kuomet Servius Tullius mirė, prasidėjo vėl bausių vergų padėjimas. Tada vergai buvo susitarę 417 ar 419 metuose prieš Kristų naikinti sukilusį, uždegti Romos miestą daugelį vietų taip, kad sumišimui pasidarius, užpulti kareivius ir ginklų sandėlius, paimti ginklus ir pasiūsiuoti nuo engėjų. Bet kaip dabar yra išdavikų darbininkų klesoj, taip ir tada buvo tarp vergų. Vergų suokablis buvo išduotas

ir tariamoj naktį, vergų vadai buvo suimti. Kiek tukstančių vergų buvo nužudyti ir nukryžiuoti, nėra aiškių padavimų, bet žudymas vergų buvo baisus. Tokiu būdu pirmas didelis vergų sukilimas Romos mieste buvo nuslopintas.

Karalių Servius Tullius, kai po vergų geradėją, vergai laikė už šventąjį. Sako, kad jis gimęs iš vergės nekalto merginos, o tėvas buvęs dievas. Dabar mes turim tą pačią pasaką apie Jėzų Kristų. O gal Servius Tullius pramintas Jėzumi Kristumi?

Isrtorikas Bucher paduoda kitą didelį vergų streiką, buvusį Latium, Italijoje, 194 met. prieš Kristų. Sako, kad senose Pomptine pelkėse labai daug buvo pabėgusių vergų, kurie susiorganizavę darydavo užpuolimus ant keliauninkų ir turtingų ukininkų. Nėra abejonės, kad tie pabėgėliai vergai slapta organizuodavo vergus prie sukilimo. Vienas streikas taipgi minimas Setia, kitas Praeneste ir Ciceji, Italijoje.

Kapitono Okulič-Kazarino
Byla

Kas Buvo Okulič-Kazarinas ir Liudas Noreika?

Okulič-Kazarinas buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas. Turėdamas vos 10 metų buvo pastojęs karsikoni mokyklon. 1919 m. jis grįžo Lietuvon ir pastojęs Lietuvos kariuomenėn, baigė antrąją karo mokyklą laida. Vėliau baigė aukštesniousiuosius artilerijos kursus ir tarnavo Lietuvos kariuomenėj baterijos vadu.

Okulič-Kazarinas yra totorių kilmės, kilimo iš Mariampolės, gimęs 1900 m. sausio mėn. 5 dieną.

Liudas Noreika buvo prisiekusis advokatas. Apie 40 su viršum metų, dideliai išsilavinęs, kilimo iš Rokiškio apskrities.

1919 met. buvo Teisingumo Ministeriu. Vėliau šiaip žymiu visuomenės veikėju, publicistu, išvertė iš rusų į lietuvių kalbą Baudžiamąjį Statutą. Paskutiniu laiku buvo Tautininkų Sąjungos Centro Komiteto pirminku.

Kas Atsitiko Su Kap. Okulič-Kazarinu ir Adv. L. Noreika?

1928 m. gegužės mėn. 28 ir 29 d. naktį, ložiant kortomis, Kaune, Laisvės Atėjojo 52 Nr., klubo „Merkurijus“, prie restorano „Vilnis“ apie 2½ val. nakties advokatas L. Noreika užgavo kap. Okulič-Kazariną, pasitaras nieko nelaukdamas šešiais brauningo šuvisiais sunkiai sužeidė L. Noreiką, kuris tų pačių metų gegužės mėn. 30 d. mirė.

Š. m. rugsėjo mėn. 29 d. Kariuomenės Teismas išnagrinėjęs baudžiamąją Okulič-Kazarino bylą už nukovimą advokato L. Noreikos, pripažino jį kaltu ir nubaudė 1 metais tvirtovės kalėjimo.

Mano nuomone labai įdomu susipažinti su visa šios bylos eiga. Todėl čia ir paduodu svarbesniusios jos bruožus.

Bendras Įspūdis.

Byla buvo pradėta nagrinėti baigiantis 9 valandai. Bet publika rinkosi vos prasidėjus 8 valandai ryto. Teismo salė vidutinio talpumo, gana jauki ir įspūdinga. Prie teisėjų stalo ant sienos kabo du dideli Lietuvos kunigaikščių Gedimino ir Vytauto paveiksai. Tarp jų Lietuvos vytiš.

Visi šie streikai buvo nuslopinti su baisiais žiaurumais ir žudimu vergų.

Kada vergai užėmė miestus Norba ir Ciceji, du vergai — šnipai atbėgo į Romą, pranešė Romos senatui apie vergų sukilimą. Romos senate buvo didelis sujudimas ir baimė — baimė kad vergai neatmokėtų savo tironams. Du Romos konsulai to meto (198 pr. Kr.) Sextus Aelius Paetus ir T. Quinctius Flaminius, buvo iškeliaję į dabartinę Franciją. Tada persigandęs Romos senatas pasiskyrė Merulą konsulu, kad suorganizuotų kariuomenę del užpuolimo vergų. Vergų sukilimas buvo sumuštas po baisių skerdynių.

Po numalšinimui vergų, buvo daugiau sukilimų. Istoriai Bucher paduoda — vienas vergų sukilimas buvo Carttiage mieste ir apylinkėse. Šis streikas buvo nuslopintas, 2,500 vergų buvo nužudyti ir 400 nukryžiuoti. Kurie buvo nenužudyti, uždarė į požeminius urvus, vadinamus *carcer lautumiae*, iš tų urvų nebuvo išleisti į viršų, uždraudė matyti žmones ir saulės šviesą; prie kokių priėjo rečiau sveriančius po dešimt svarų.

(Daugiau bus)

Baigiantis aštuntai valandai Teismo salė jau beveik buvo kimšte prikimšta publikos. Ir kokia toji publika? Gi daugiausiai žymūs asmenys: daug aukštesniųjų karininkų su savo žmonomis, daug valdininkų, visuomenės veikėjų, politikų ir spaudos atstovų, net ir užsienio. Publika nerimauja, rodos, kaž kokių ypatingo įvykio laukia.

Tuoj dviejų karininkų įvedamas į salę kaltinamasis kap. Okulič-Kazarinas. Visi į jį sužiūrsta. Korespondentai studiuoja jo psichologiją. Kaltinamasis ramus, iš pradžių labai rimto, vėliau kiek linksmesnio būdo. Ne po ilgo pasigirsta skambintis ir išsina penki teisėjai. Jų tarpe matosi Kariuomenės Teismo pirminkas generolas Šniukšta. Be jų pasirodė Kariuomenės Teismo pats Valstybės Gynėjas Teismo pulkininkas Vimeris. Nukauto L. Noreikos motinos ir žmonos civilinis ieškovas prisiekęs advokatas Staškins ir kaltinamojo gynėjai: prisiekęs advokatas profesorius P. Leonas, pulkininkas leitenantas Zoskevičius ir atsargos pulk. Žukas, buvęs Krašto Apsaugos Ministeriu.

Bylos Pradžia.

Pirmiausiai Teismo sekretorius perskaito kaltinamąjį aktą, sulig kurio kapitonas Okulič-Kazarinas kaltinamas iš 453 str. Baudžiamojo Statuto ir 14 § 6 punkto Ypatinių Valstybės Apsaugos Įstatų. 453 str. Baudž. St. skamba taip: „Kas nusikalto nužudęs, tas yra baudžiamas kalėti sunkia me kalėjime ne trumpiau kaip aštuonerius metus.“

14 § Yp. V. Ap. Įst. skamba taip: „Vietose, kur paskelbtas karo stovis, gyventojai už žemiam nurodytus atsitikimus laikinai teisiama apygardos teismu, kol bus įsteigta karo teismai, ir gali būti svarbesniais atsitikimais baudžiami mirties bausme: 6 punktas — už nusikaltimą prieš žmogaus gyvybę ir už žmogaus turtą išplėšimą...“

Persikaitus kaltinamąjį aktą, teismo pirminkas klausia kaltinamąjį, ar jis kaltu save pripažįsta. Kaltinamasis atsako: „Ne.“ Ir kaltinamasis kapitonas Vladas Okulič-Kazarinas tuoj pradeda aiškinti bylos aplinkybes.

1928 m. gegužės mėn. 28 dieną užėjęs jis su kitais asmenimis į restoraną „Vilnis“ ir užsukęs į „Merkurijaus“ klubo lošiamąjį kambarį, pradėjo su kitais lošti „pokerį“. Apie 12 valandą atėjęs L. Noreika, kuris taip pat pradėjo lošti. Belošiant kilo konfliktas tarp L. Noreikos ir majoro Petkelio. Buk maj. Petkelis atidengęs L. Noreikos kortas ir matydamas, kad Noreikos pralošta, norėjo pasiimti banką. Bet nors Noreikos buvo pralošta, tačiau maj. Petkelius nelaikė atidengęs Noreikos kortas, Noreika turėjo teisę bankos Petkelius neduoti. Petkelis nenorėjo nusileisti. Tuomet, sako kaltinamasis, jis priminė maj. Petkelius, kad teisybė Noreikos pusėj, ir Petkelis nusileido. Konfliktas buvo baigtas laimingai. Vėliau atėjo dailininkas Šklėrys, kuris taip pat pradėjo lošti. Po kiek laiko toks pats konfliktas kilo tarp adv. Noreikos ir dail. Šklėrio. Tuomet Noreika ir gine savo laiku pažiūrėjo vieną neleistiną Šklėrio kortą. Prasidėjo tarp jų ginčas. Tuomet kap. Okulič-Kazarinas priminė Noreikai, kad kada panašiai pasielgęs Petkelius su Noreika, tai pirmasis nusileido, o sako, Tamsta dabar pasielgei pats neteisingai ir nori tą apginti. Už tai Noreika užsigavo ir du kart įžeidė žodžiu kap. Okulič-Kazariną.

Už tai kaltinamasis labai užsigavęs, pašokęs nuo stalo, užbėgęs už akių išeinančiam adv. Noreikai ir šešiais šuvisiais brauningo peršovęs Noreiką. Jis teisinosi: „Pasidarė tamsu akyse, pašokau ir šoviau...“ Po įvykio Noreika paklausė maj. Petkelį, kaip to karininko pavardė, kuris jį peršovė ir paprašė popierios ir paišelio. Tuomet nieko nelaukdamas priėjo pats kaltinamasis ir pasakė: „Aš esu kapitonas Okulič-Kazarinas“. Vėliau paaiškino: „Aš prieš Tamstą, ponas Noreika, nieko neturiu, bet šoviau gindamas karininko garbę“. Ir jam vėliau pasidarė lyg kad ir gaila peršauto žmogaus ir kada atnešė kokia tai moteris nukentėjusiam stiklinę vandens, tai jis pats neleidęs duoti tą vandenį, kad labiau nepakenktų sužeistojo sveikatai. Teko nustebti, kad kap. Okulič-Kazarinas visą laiką kalbėjo gana apgalvotai, ramiai, lyg kokių pasididžiojančių tonu.

Liudininkų Paaiškinimai.

Be Noreikienės (žmonos) ir Noreikienės (motinos) buvo klausti dar 8 liudininkai.

E. Noreikienė (žmona). „Kai pranešė p. Banevičius, kad sužeistas vyras, maniau įvyko automobilio katastrofa, ar pėšikai užpuolė“. Mat tą dieną Noreika važiavo iš Ukinių Vieniųbės suvažiavimo, kuris buvo Mariampolėj. Sako, kad turtas praskolintas, kad kol vyro motina gyva ji nieko iš to turto negauna, nes Rokiškio apskrity esanti žemė priklauso vyro motinai. Prašo priteisti iš kaltinamojo jai su vaikūčiais pragyventi po 100 litų mėnesiui.

Barbora Noreikienė (motina). Motina senutė, 77 metų amžiaus, verkdama eina prie teisėjų stalo. Klausiami ar turi turtą, atsako, kad turi žemės. Sako: „Turėjau turtą — vienintėlį sunų“. Žemės, sako, ir ubagas turi. Prašo mėnesiui pragyventi priteisti po 100 litų.

Majoras Petkelis. Jis panašiai papasakojo, kaip ir kaltinamasis. Tarp jo ir Noreikos bei Noreikos ir Šklėrio konfliktų skirtumas buvo, nes jis pažiūrėjo visas penklas Noreikos kortas, o Noreika tik vieną Šklėrio kortą. Sako, kad nuo Okulič-Kazarino įžeidimo iki šuvio paleidimų praėjo tiek laiko, kiek reikia nužengti 7 žingsnius.

Leitenantas Štepačiūnas. Nurodė, kad Noreika buvo susijaudinęs, kalbėjo pakeltu tonu, tuo tarpu Okulič-Kazarinas laikė visai ramiai.

Banevičius (klubo kasininkas). Ilgai aiškino, kad tarp pirmo ir antro konfliktų del kortų, atidengimo buvo skirtumų. Skirtumas tas, kad paskutiniu kartu buvo atidengta tik viena korta, o anksčiau visos penkios.

Pasakojo, kad klubo savininkas Čepurna, įvykus incidentui iš savo kambario bėgo labai susijaudinęs, išbalęs, galimas daiktas, kad norėjo persauti kap. Okulič-Kazariną, bet kelnieriai jį sulaukė, neleido.

Sako, kap. Okulič-Kazarinas buvo truputį girtas, o Noreika kiek daugiau. Matė, kad Noreika išgėrė vieną bakalą alaus ir dvi „kleboniškas“. Po žodžio „kleboniškas“ publikoj pasijuto sąjūdis, nedidelis juokas.

Dailininkas Šklėrys. Sako, jam atėjus į klubą pasikvietė jį Noreika palosti. Sako, kilo nedidelis incidentas, del kurio jokių būdu nebuvo galima manyti, kad jis taip liudnai baigsis. Kaip kapitonas Okulič-Kazarinas įsikio į jį ginčą ir pasakęs Noreikai, kad panašų dalyką jis, Noreika, pirmiau atvirkščiai aiškino, tuomet Noreika jam pasakė: „Štai koki „šmendrikai“ nori mane mokyt“. Kap. Okulič-Kazarinas paprašė tai pakartoti, tuomet Noreika metė kortas ir traukdamasis nuo stalo pasakė: „Aš su tokiais „švan...“ — majorais“ nenoriu lošt“. Ir jau ėjo į duris, norėdamas apleisti kambarį, bet staiga pasakęs kap. Okulič-Kazarinas: „Ach taip“, pašoko, užbėgo Noreikai už akių ir paleido į jį šešis brauningo šuvis.

Vasiliauskas. Jis sako, kad Noreika pasielgė neteisingai. Kad Okulič-Kazarinas turėjo teisę kištis spręsti ginčą, kad Noreika jam, Okulič-Kazarinui, grąsinęs kumštį. Bet Valstybės Gynėjas (Prakurovė) atkreipė teismo dėmesį į tai, kad Vasiliauskas parodymas nesutampa su tuo parodymu, kurį jis anksčiau, prieš 4 mėnesius, davė tardytojui. Jis tebis, davė liudininkas gali geriau atsiminti įvykį po keturių mėn., negu iš karto.

Toliau buvo klausiami dar Gudelis ir nuovadas viršininko padėjėjas Rumskis. Po jų paskutinis — klubo savininkas.

Čepurna (klubo savininkas). Kuomet jis atbėgo išgirdęs šuvis, jau rado Noreiką persautą. Jis paklausė Noreiką kas atsitiko. Noreika į tai jam atsakė: „Aš persautas“.

Liudininkai, ypač aiškiai maj. Petkelis parodė, kad kada Noreika buvo persautas, jis norėjo eiti prie stalo ir paprašė paišelio bei popieros. Majoras Petkelis jo prašymą išpildė ir pritraukė prie sofos stalių; tuomet Noreika parase: „Prašyčiau p. Okulič-Kazariną atatinkamai nubausti už žmogaus gyvybės atėmimą“. Po to kap. Okulič-Kazarinas buvo nuvestas į komendanturą ir perduotas dežiuojančiam karininkui.

Eksperto Nuomonė.

Pulkininkas gydytojas Oželis pareiškė, kad adv. L. Noreika mirš nuo didelės anemijos, nes jam mirus ir padarius skrodimą rasta tik 300 gramų kraujo. Jis paaiškino, kad jeigu būtų suteikta sanitarinė pagalba momentaliai, vietoje, galimas dalykas, kad tuomet Noreika būtų išlikęs gyvas.

Po eksperto kalbos padaryta 10 min. pertrauka. Po pertraukos Valstybės Gynėjo kalba. Teismas pertraukai išsina į kiškio kambarį.

(Užbaiga bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GERI NORAI.

Priežodis sako: Gerais norais ir pragaras dengtas.

Amerikos užsienio reikalų sekretorius Kellog'as rugpiučio 27 d. šių m. nukeliaus Paryžiu ir, su gerais norais, pragaro aslon įmuriu dar vieną plytą, idant kipsams biesiems bevaikščiojant padai nenusviltų.

Vienu iš prakilnesnių darbų mūsų didiko atžymėjo istorijos lapą, kuomet „clock hall“ (laikradžių sveta'nėje) keturiolikos tautų atstovai susirinko ir pasirašė prieš karo kėlimą sutarties dokumentą.

Vokietijos atstovas, Augustas Streseman, pasirašė pirmutinis; antras buvo Belgijos atstovas, Paulius Hymans, kurį pasėk Italijos kunigaikštis Mauzoni, Japonijos kun. Uchida, Lenkijos August Zaleski, Čeko-Slovakijos atstovas Dr. Edvardas Benes, ir iš eilės — pats sumanytojas šio sutarties akto — Suvienytų Valstijų užsienio reikalų sekretorius Kellogg, Anglijos vardu — Lordas Cushendun, Kanados W. L. Mackenzie, A. J. McLachlan už Australiją, Naujosios Zilandijos atstovas C. J. Parr, Pietinės Afrikos Unijos vardu J. Smith, Airijos respublikos vardu P. MacGilligan.

Pasirašytas dokumentas, kuriuo atsisakoma kelti karus. Tai yra padaras tarptautinės taikos. Pasirašant šią sutartį padaryta nedaugiau kaip dar viena gerų norų plyta pragaro grindysna įmuryta. Popiera, ant kurios parašai mirguliuoja, nekalba; bet jei ji galėtų kalbėti, tai pasakytų: „Nekankykite mūsų bereikalingai, nes jūsų širdyse taikos jausmo nėra. Jūs mane juodylu sumarginę, padarote niekam daugiau netinkama kaip tik išmesti į gurbą.“

Visi džiaugėsi nusiginklavimo sumanymu, kėlė ovacijas, bet sugrįžę namo, skubiai stato kariškus laivus ir eroplanų dirbtuves, pilnoje to žodžio prasmėje, dirba. Vokietija, kuriai draudžiama militariskus eroplanus statyti, tukstančiais budavoja buk tai komercialius eroplanus, kad momentui atėjus lengvai galėtų juos militariais paversti. Kitos gi šalys gamina žemlapius, užlaiko slapta gerai organizuotas šnipų armijas ir vis rengiasi. Pačios Suvienytos Valstijos paskyrė milijardus dolerių sutvirtinimui savo laivyno ir oro linijų pravedimui. Ar tai reiškia kokią nors taiką?

Reikėtų p. Kellogg'ui prisiegti odo medalis už tai, kad sulaukė šitą rolę, pasikėsindamas apsaugoti nuo karų pasaulį, kuris nenori būti apsaugotu.

Lenkija, užgrobus trečdali Lietuvos ir paveldėjusi kitų šalių dideles dalis, ir gi drįso po taikos dokumentu pasirašyti. Ką tai turėtų reikšti? Ar ji mano gražumu atiduoti užgrobtąsias šalis jų savininkams, iš kurių spēka tas teritorijas atėmė? Rodos, kad nebutų galima tikėti, kad toki stebuklai įvyktų. Dar ne taip senai Pilsudskis, kalbėdamas Vilniuje, pareiškė, kad Vilnių jam atidavė jo ištikimi kareiviai ir jis dabar laikysis, nes dabar turis daug daugiau militarių jėgų, negu tuomet kai Želigovskis Vilnių užgrobė. Kaip nekalbėtume, bet Pilsudskiu reikia atiduoti kreditas už tai, kad jis turėjo ganėtinai drąsos pripažinti, kad Vilnius priklauso Lietuvai ir kad tik jo ištikimi kareiviai Vilnių užgrobė ir jam atidavė, tai dabar jis jau niekam neduosias, nes Lenkija turi 250 tukstančių apginkluotus kariuomenės, kuri gaili palaikyti Pilsudskio godumą.

Zaleskio pasirašymas po sutarčia prieš karą dar neuždaro burnas kareiviams, kurie šūkauja: „Mes norime karo su Lietuva!“ Šituos lenkų šauksmus girdi Lietuvos gyventojai per radio. Tuos šauksmus girdi ir kitos valstybės, bet ar kitų šalių didikai padarė Zaleskiui pastabą: „Kaip drįsti po šio dokumentu dėti save parašą, jei leidi savo militares jėgas grąsinti savo kaimynui?“

Ar paklausė jo, ką jis mano daryti su išplėtosiomis teritorijomis? Ką mano daryti su Vilnium? Juk jei Zaleskis atėjo prie pasaulio nuodėmiųnyčios ir pareiškė, kad daugiau nenudėmiaus, tai, visų pirmiausiai, jis turėjo padaryti atgalą: atiduoti visą tą, ką nuo kitų pavogė, išplėšė, ir atsiprašyti kaip kad Romos bažnyčios tikėjimo išpažintojams daryti tinką.

Pasaulio didikai, kurie teikiame sumanymus nekariauti ir tie, kurie rašotės po tokiais sumanymais, visų pirmiausiai atsisiekite su savo kaimynais, o paskui šaukite taikos. Kol to nepadarysite, tol jūs darbai yra be gerų norų. Ne praklinių žmonių, ne su atviromis širdimis jūs ten savo parašus padėjote!

Gerais norais ir pragaras išgrįstas, bet šioje sutarty tu gerų norų nebuvo.

Kalbos Netaisyklingumai

PRIBUTI ir ATVYKTI; LAIKYTI ir SAKYTI.

„Kalbėtojas pribuvo ant salės ir laikė prakalbą.“ Šiame pasakyme net trys klaidos!

Priešdėliu pri žymime pripareiškė, kad adv. L. Noreika mirš nuo didelės anemijos, nes jam mirus ir padarius skrodimą rasta tik 300 gramų kraujo. Jis paaiškino, kad jeigu būtų suteikta sanitarinė pagalba momentaliai, vietoje, galimas dalykas, kad tuomet Noreika būtų išlikęs gyvas.

(Užbaiga bus)

ant salės viršaus, tik buvo salės viduje. Je laikyti galima katiną už vuodegos, ar abelnai kokį nors daiktą, kurį galima ir paleisti. Prakalbos laikyti negalima, nes ji nesučiopiama; ją galima tik sakyti. Juk nieks kaimuose nesako „Kunigas laikė pamokslą“, bet „Kunigas sakė pamokslą“. Pamokslas, prakalba, lekcija, referatas, paskaita — tai vienos rūšies ranka nenutveriami dalykai, kurių laikyti negalima. Tiesa, yra sakoma „Kunigas laikė mišias, laikė pamaldas“, mat mišios ir kai kurios maldininkystės apeigos yra auka. Senovės auką kunigas laikydavo rankose, melsdamas, kad Dievas ją priimtų. Iš čia ir posakis, laikė mišias, mišparas ir tt.

Taisyklingai bus: „Kalbėtojas atvyko į salę ir sakė prakalbą.“

P. Bukšnaitis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Lankėsi Norman Davis — Lietuvos Didžiausias Draugas.

Chicago Lietuvos Jam Iškeltas Bankietas Dar Labiau jį Suartino su Lietuviais.

Kas žino, gal tai buvo įvykis didžiausios svarbos Lietuvai ir lietuviams tas bankietas, kurį Chicago lietuviai iškėlė didžiam amerikiečiui Norman H. Davisui, Sherman Hotely.

Tik ačiū Norman Davisui Lietuva galėjo pasilaikyti Klaipėdą. Apie tai nėra mažiausios abejonės. Šiuo bankietu lietuviai dar labiau susiartinę ir susidraugavo su savo intektingu užtarėju.

Norman Davis yra vienas artimiausių draugu gubernatoriaus Al. E. Smitho; jis su juo visur keliauja šioj rinkimų kampanijoj, kaip jo patarėjas. Al. E. Smithui patapus Amerikos prezidentu, Norman H. Davis, beabejo, užims vieną augščiau vietų jo kabinete. Lietuvai tada nebusunkus bus susilaikyti užtarimo iš Amerikos valdžios. Gali būti, kad su Amerikos pagalba tada ir Vilniaus klausimas galės būti teisingai išspręstas. Ištikro, Lietuvai negali būti nieko svarbesnio.

Norman H. Davis šiame bankiete, išklauses daugelio kalbų, labai širdingai prabilo į susirinkusius jį pagerbti lietuvius, tarp kurių taip jį buvo keletas baltgudžių ir ukrainiečių. Jam labai miela Lietuvos atmintis, jis sakė, ir miela prisiminti kitą toki bankietą su lietuviais Kaune. Jis gyrė Lietuvą ir jos tautinę dailę. Kada jis sprendęs Klaipėdos krašto likimą, jo dukrė buvo kartu su juo. Kauno lietuviai jai padovanoję lietuvių tautinį mergaičių kostiumą, kurį ji iki šiol tebeturi, jį brangina ir kai kada užsivelka padėvėt.

Kaip svarbus, kaip didelis buvo Norman Davis'o pasitarimas Klaipėdos krašto prisikyrime Lietuvai visiems (o daugeliui gal pirmu syk) paaiškėjo iš trumpo ir paprasto Norman Davis'o papasakojimo apie jo atliktą darbą. Atvažiavęs Europon Klaipėdos krašto likimą risti, jis radęs, kad nauja ir mažutė Lietuvos respublika neturi nei vieno draugo tarp visų Europos valstybių, kad iš visų pusių ji yra apsupta neprietelių. Tas faktas dar labiau jį paskatino užtarti ir stoti už visų skriaudžiamą Lietuvą. Jam, jis sakė, šiandien yra neapsakomai malonu, kad jo darbas pasiekęs, kad jo užtarimas už Lietuvą suteikęs Lietuvai Klaipėdos kraštą.

Labai aiškų yra kito amerikiečio žodžiai šiame bankiete — tai B. O'Haros, buvusio Illinois valstijos vice-gubernatoriaus. Jis sakė, kad kitą syk senai Lietuva atsuntus Amerikon savo didelį sunų, kurs pagelbės amerikiečiams kariauti už savo laisvę. Jam dabar yra pastatyti paminklai Amerikoje. Šiais laikais Amerika pasiuntus savo tikrą sunų Norman Davis'ą pagelbon skriaudžiamai Lietuvai. Jam gal irgi lietuviai pastatys paminklą — Klaipėdoje.

Ar tai ne puiki sugestija amžinam draugumui tarp Lietuvos ir Amerikos užtvirtinti? Lietuvių vardu šiame bankiete kalbėjo adv. K. Jurgelionis, adv. J. J. Grish, St. Kodis ir vakaro vedėjas adv. Ch. Chesnulis. Jie visi išreiškė didelį lietuvių dėkingumą Norman Davis'us už jo gerą širdį ir didelį pasitarimą Lietuvai.

St. Kodis kalbėjo didžiai suširdinęs ir išreiškė didžiausią pagarbą Amerikos tikram idealizmui, kurs yra geriausias

parodomas tokių žmonių kaip Norman H. Davis.

Adv. K. Jurgelionis gražiai įvertino Norman Davis'o nuopelną, ir užbaigdamas kalbą pasakė: „Mes labai apsidžiaugėm, Mr. Davis, kada sužinojom, kad Tamsta esi ant didžio laivo su didžiu kapitonu Alfredu Smithu, plaukiančiu tiesiai į Washingtoną. Mes troškome pamatyti Tamstą, padėkoti Tamstai už visą gerą atlikta mūsų tėvynei Lietuvai, o taipgi pasakyti Tamstai, kad mes norime Tamstą vėl matyti Washingtone, kartu su Al. E. Smithu, kad ir vėl ten turėtume progos mums gerą daryti. Mes esame visi su Tamsta už Al. E. Smithą, mūsų sekamą prezidentą.“

Šis bankietas, įvykęs spalio 18 d., kurį be kalbėtojų malonių pagražino dainomis mūsų gerbiami dainininkai ponai O. Pocienė ir p. J. Babravičius, pakilo neįsistumdama įspūdį visuose jo dalyvuose. Daugelis lietuvių tik ant rytojaus realizavo, ką jie praleido, ir galėjosi nebuvę šiame bankiete. Tai buvo istoriškas bankietas.

Už šio bankieto greitą ir puikų surengimą reikia didelį ačiū ištarti jo maloniom šeimyninėms ponai Jozefinai Norkienei ir jos sesutei Grace Toleikiutei.

Dalyvis.

EDWARDSVILLE, PA.

P-no V. Kamarausko Varduvės.

Serėdos vakare, spalio 17 d., važiuojant su draugais Slocum gatve, žiurim, kad pas p. Kamarauską pristoję daug mašinių. Sakau užėjim pažūrėti, kas ten darosi. Įėjus į vidų mūsų pakvietė į kitą kambarį, kur radome burį jaunų vaikų. Tuoj paaiškėjo mums, kad tie jauni vaikai, didžiūmoj lietuviai, surengę p. Kamarauskiui „birthday surprise party“. Mat p. Kamarauskas yra gana populiarus čionai netik senesnių tarpe, bet ir tarp jaunųjų. Susėdus visiems prie stalo, buvo įteiktas p. Kamarauskiui juokingos dovanos. Pirmiausiai Vincas Žilinskas paduoda p. Kamarauskiui bakšą. P-nas Kamarauskiui jį atrišus, ten randasi mažesnis bakšukas. Iš ten išima pluoštę popierių suvyniotus porą mažų čeverykučių ir konverte įdėtą didelį ilgą surūdijusį šriubą su tam tikru pri-taikintu eforizmu. Paskui žilinskas paduoda kitą bakšą, kuriame buvo graži vyriška „kimonas“.

Po to prasideda vakarienė. Ant kėso dega žvakutės, suskautau 41. Tai įvyko p. Kamarausko 41 metų varduvės. Laikė ir po vakarienės buvo juokingos kalbos ir dainos su linkėjimais p. Kamarauskiui ilgą laimingų metų ir visi linkėjo pamatyti jį po kitais rinkimais mūsų burdžium. Toast-masteriu buvo p. Petras Sabaliauskas, kuris pridarė daug juokų.

Dalyvavo sekanti svečiai: Thos. McDonough, Michael Beresky, Mat. Žekomi, Geo. H. Thomas, Jonas Tamulis, P. J. Kelly, Vincas Žilinskas, Jonas Paroncas, Petras Sabaliauskas, Thomas Sosnoroski, Pranas Sobers-Sabaliauskas, jaunas vaikinasis konsilmonas, Jurgis Vaišnys, M. A. Raginskas ir A. Amber.

Vakarienę p-nia Kamarauskiene su savo sesute priėmė labai gardžiai. Oi tas parsiukas, parsiukas!

Lai gyvuoja mūsų Viktoras 100 metų ir kad kas metai vis tokias varduves turėtų.

Antanas.

NEW BRITAIN, CONN.

Sąryšio Fėrai.

Kaip atsimeni vasaros laikus, tai nebuvo to šventadienio, kad nebūtų kokis piknikas ar šiaip kokis išvažiavimas; žodžiu sakant, visados buvome „bizi“. Bet kaip tik ruduo pri-siartinio, taip viskas lig apsis-tojo. Kaip ilgai taip bus, ne-galima pasakyti. Bet visgi lietuviškų draugijų Sąryšis ne-snaudžia. Šita draugija rugs. 22 d. buvo surengusi balių pia-no naudai, kuris atnešė pelno keliolika dolerių.

Spalio 27 d. prasidėjo metiniai fėrai ir trauksis per tris savaites subatomis ir panedė-liomis. Kadangi fėrai yra ren-giami dėl pagražinimo svetainės, todėl kviečiami vietiniai ir apylinkės kolonijū lietuviai at-silankyti į virš pamintus fėrus. Bus gera orkestra del šokių ir gražūs daiktai del išlaimėjimo.

P. P. P.

PITTSBURY, PA.

Lietuvių Kalbos Mokyklos Pa-mokos Prasidės Lapkr. Pradžioje.

„Tėvynės“ ir kituose laikra-šiuose buvo pakeltas klausimas „kas atsitiko su Pittstono veikėjais, kad nesirūpina vakari-nės mokyklos suorganizavi-mu?“

Šių metų pradžioje Pittstone vakarinę mokyklą jaunuoliai lankė gana skaitlingai, virš 200 mokinių. Paskėmės buvo ga-na geros, nes kurie jaunuoliai pramoko gana gerai lietu-viškai skaityti ir rašyti.

Dabar gi apie mokyklos atidarymą jau pradėta rūpintis. Kliubas ir Susivienijimų kuopos pritarė ir komisijas tam reikalui išrinko.

Tikimasi, kad lapkričio pradžioje mokykla bus atidaryta. Piliečių Kliubo Dailės Rate-lis ir gi pradeda judėti, nes jau paskelbė, kad lapkričio 22 d. rengia vakarą su perstatymu „Prašydome Nuvytusios Gėlės“ ir daug įvairių pamarginimų, o ant galo bus šokiai.

Garbė rateliečiams už pasi-šventimą darbuotis meno sri-ty.

A.—s.

LOS ANGELES, CAL.

Idomi Jaunuolių Kelionė.

Šio miesto keturi jaunuoliai sumanė apvažinėti visas Jung-tines Valstijas senu, 1914 me-tų, fordu ir tą savo pasirūžimą atliko. Pasirūžėjus į tą for-dą manytum žmogus, kad jis nieko nevertas ir vargiai kas tą menkai panašų į automobilį padarą imtų, kad ir veltui atid-duotum. Tačiau jaunuoliai ši-tuo senu fordu atliko kelionę apvažiuodami visas Jung. Val-stijas ir pasiekdami net Kana-dą, viso padarę viršaus 11,000 mylių.

Kadangi šitais jaunuoliais yra du SLA veikėjų p. K. Lu-bino sunys — Vytautas ir Jur-gis, tai manau verta kiek pla-čiau šitų jaunuolių pasiryžimas aprašyti. Su jais drauge ke-liavo ir kiti du jaunuoliai sve-timtaučiai: Michael McDonald ir Maurice Fietze. Šitie keliau-ninkai išvyko iš Los Angeles savo braškančių forduku rugs-ėjo 4 d. ir sugrįžo atgal į Los Angeles spalio 16 d. Per šitą artį pusantro mėnesio laiką jaunuoliai kaip minėjau padarė viršaus 11,000 mylių, aplan-kydami visas žymesnes vietas. Sugrįžus jų fordukas išrodo ly-giai taip, kaip ir pirmiau ir jaunuoliai sakosi, kad su juo dar galėtų tokią pačią kelionę atlikti. Jokių žymesnių nelaimingų atsitikimų neturėjo ir džiaugiasi jaunuoliai daug pa-matę visokių įdomybių, savo akimis pamatę šio didelio kraš-to nepaprastus pačios gamtos sutvėrtus reginius. Daugelis iš jų tik skaitė apie tas stebėtinias įdomybes, o drąsus jaunuoliai savo akimis visa tai matė.

Jų kelionė ejo maž daug šiuo ruoštu: iš Los Angeles per Montana ir Nebraska valstijas į Chicago; iš čionai pasiekė net Quebec, Kanadoj; vėliaus per Bostoną, New Yorką ir Vašing-toną pasiekė Miami, Floridoj; iš čia pasiekus New Orleans per San Antonio jau kiek tie-sesniu ruoštu atgal į Los Ange-les. Tai tokią kelionę drąsus lietuviai jaunuoliai: Vytautas ir Jurgis Lubinai ir jų draugai atliko ir sugrįžę namo gali sa-vo draugams ir pažįstamiems labai daug papasakoti ką savo akimis matė.

Kalifornijos Jurgis.

CHICAGO, ILL.

„Sandara“ Jau Eina.

Chicagoje jau nuo senai bu-vo pagedaujamas grynai tau-tiškos pakraipos laikraštis. Da-bar čia tokiu laikraščiu yra ALTS, organas „Sandara“, ku-ri pastaruoju laiku persikėlė į Chicago ir jau pradėjo eiti. Vietiniai, tautinės ideologijos žmonės turėtų pasirūpinti, kad šis laikraštis galėtų gerai gyvuoti ir neleisti jam nueiti ke-liais, kuriais nuėjo „Telegra-ma“, „Varpas“ ir kt. čia eję laikraščiai. Prie to, reikia pa-žymėti, kad su „Sandara“ taip ir negali nutikti, kaip nutiko su augščiau minimais laikra-šiais, nes minimi laikraščiai bu-vo leidžiami privačių žmonių, o „Sandara“ yra leidžiama or-ganizacijos, kurios kuopos gy-vuoja ne tik Chicagoje, bet ir daugely kitų Amerikos koloni-jų.

„Sandara“ jau yra užsitar-navusi didelės pagarbos Ame-

rikos lietuvių kultūriniam dar-be ir kovoje už Lietuvos ne-priklausomybę bei jos demo-kračių principų išlaikymą. Beje, pirmas „Sandaros“ nu-meris išrodo daug geriau, ne-gu pirma kad išrodė; dabar „Sandara“ ne tik turiniu, bet ir garsinimais praturtėjo. Rei-škia, Chicagoje „Sandara“ yra daug geresnių progų gyvuoti, negu kad buvo Bostone. Chi-cagiečiai profesionalai ir bend-rai lietuviai, ypatingai biznie-riai, turėtų šitą laikraštį pa-remti.

Jonas Bardauska.

Dr. K. Drankelis Persikėlė Naujon Vieton.

Chicago lietuvių visuome-nės ir SLA. veikėjas ir pasek-mingas profesionalas dentiste-rijos Dr. K. Drangelis persikė-lė naujon vieton. Dabartinis D-ro Drangelio paciantų pri-ėmimų ofiso adresas yra sekun-sus: 2417 West 63-rd St., arti Western Ave., Chicago, Ill. Te-lefonas: Republic 2266. Pri-ėmimo valandos — nuo 10 val-ryte iki 8 val. vakare.

Nors visuomet Dr. Drangelis buvo moderniškas dentisterijos praktikantas, tačiau šiuo sykiu savo naują ofisą Dr. Drangelis aprūpino visais naujaisiais pa-gerintais dentisterijos profes-i-joje įtaisymais, su X-Ray ir Ultra-Violet Ray mašinomis ir kitais įtaisymais. Tikrai ma-lonu ir jauku lankytis į toki dentisto ofisą, kaip šiandien D-ro Drangelio ofisas įrengtas ir moderniškais įtaisymais ap-rūpintas.

„Tėvynės“ Koresp.

Kellogg'o Paktą Pasirašius

Nors savo metu „Tėvynė-jė“ buvo rašyta bendrais bruo-žais apie Kellogg'o paktą, ta-čiau bus pravartu dar šis tas pasakyti apie tą dalyką, kaip svarbų istorijos faktą, ir šiek tiek daugiau jį detaliuoti euro-piečių pažiūromis.

Visas pasaulis žino, kad šie-met, rugpjūčio 27 dieną, Pary-žiuje, buvo pasirašytas 15 di-điųjų valstybių vadinamasis Kellogg'o „amžinosios taikos paktas“. Tą dieną Quac d'Or-say rumuose daryta didelės iš-kilmės, pakto pasirašymo cere-monijos. Mes galėtume pažy-mėti tą dieną, kaip svarbiausią pasaulio istorijoje: juk tą di-nę pasaulio valdona, viso pa-saulio aktyvaizdoje iškilmingai atsisakė karo, kaip jo tautinės politikos įrankio, panaikino ju-ridinę karo sąvoką ir paskelbė karą už įstatymų ribų. Nunai-jėgos išsprendimai busią pa-keisti juridiniais išsprendimais. Atsisakyta tautinio egoizmo ir busią siekiama brolybės ir žmo-niū solidarumo. Dabar nebe-busią žiurima į karą, kaip į Dievo teisę...

Gražus tas dalykas, ką čia besakyti, tik bereikia pagirti pontus diplomatus už tokį dar-bą. Ir tiesą sakant, didėjant tautų solidarumui senai reikė-jų toks paktas pasirašyti, tik čia, žinoma, ne mums tas daly-kas sprest. Gera, kad ir per-dešimt metų po Didžiojo Karo susilaukėme „amžinosios taikos paktą“. Taigi, pono Kellogg'o paktas, gali sakyti, yra taikos tėvo prezidento Wilsono idėjos vaisius.

Kitas, žinoma, dalykas kiek praktiškai tas Kellogg'o pak-tas turės reikšmės. Tat parodys netolimas laikas. Mes, vis del-to, nepasiskakysime esą dideli optimistai del Kellogg'o pakto pasirašymo. Mumyse labai daug pesimizmo sukelia labai rimtos priežastys, pavyzdžiui bendroji pasaulinės politikos struktūra, ir net pati „amžino-sios taikos“ organizacijos pra-džia. Tas dalykas ir Amerikoje jau suprastas, ir del to jau rim-tai kalbama, kad garsusis Kel-loggo paktas nė pačios Ameri-

kos nebusias ratifikuotas ir jo likimas busias toks pat, kaip ir Wilsono Tautų Sąjungos liki-mas.

Jau tulas laikas praslinko, kai Kellogg'o paktą pasirašė nuo ne visos valstybės. Bet ar pagerėjo bent šiek tiek iš to Europos padėjimas? Ne! Ar pradėjo, kaip sakau, čia viešpa-tai taikos dvasia? Ne! Euro-pa yra laikinai užgesęs vulka-nas, ir kiekviena valandą gali atsiversti čia, jei ne vienoje, tai kitoje vietoje, naujas kra-teris. Tuomet vėl prasidėtų Europos kontinento didžiosios nelaimės: atsiverstų ežerai ug-nies, patektų upės krauju, vi-sa atmosfera pavirstų nuodin-gomis dujomis... Nerami nuo-taika Europoje jaučiama nuo-pat Versalio sutarties pasirašy-mo laiko. Francuzai, kad ir nugaltėtojai išėjo iš Didžiojo Karo, vis del to, baisiai bijosi vokiečių revanso ir visokiari-ops budais stengiasi jo apsi-niugauti. Bet vokiečiai ir per-simtą metų neužmirš savo skriaudų, kurias jai padarė Santarvės valstybės, ir žinoma, gerai progai pasitaikys kaip reikia už tą atsikėrę. Ang-lai ir francuzai vis dar negali užmiršti didžiosios rusų imperi-jos, kur yra sukišę karo reika-lams didžiausius kapitalus, ir pagaliau patys baisiai nudegę ten savo pirštus, nunai nepa-silenkė Sovietų Rusijos, kaip kokio dagio, augančio Europos radastų krumuose. Lenkai, nepaprasto smalsumo traukia-mi, norėtų kišti savo nosį Lie-tuvon, tik bijosi rusų, kad už Kauną kartais nereiktų atidu-ti Varšavą; vokiečiai bematant išgintę iš Reino krašto santar-vininkus, tik bėda, kad patys tebėra pažaboti ir visos vokie-čių karo jėgos yra paraližuoa-tos. Tuo pat metu prasidėjo varžytinės del kolonijų valdy-mo: Italija pasiėmė Tanzero, reikalauja Tuniso ir Liberijos, varžosi kolonijomis anglai su francuzais, o vokiečiai taip pat reikalauja nustotų savo kolo-nijų... Iš to ir darosi nervingas padėjimas, kurio negali paral-

žuoti nei Tautų Sąjunga, nei Lacarno, nei pagaliau Kellogg'o paktas.

Reikia pažymėti, kad vėliau pasirašė Kellogg'o paktą ir ma-žesnės valstybės. Vadinasi, kad didžiųjų valstybių buvo susi-tarta tarp savęs nebekariauti, valens nolens, prisėjo ir mažes-nės valstybės tokį susitari-mą pasirašyti. Del to išeina, kad nunai gali eiti skersai išil-gai per visą pasaulį — visur „amžinoji taika“ viešpatauja. Tat kokios dar kitos gėdynės norėtumėm susilaukti! O kad žvėrys žvėrių nebedrasky-tų, paukščiai paukščių nebegau-dytų, žuvys žuvų nebertų, ki-taip sakant, kad vilkas avies nebepiautų, kad vanagas kar-velio nebedraskytų, kad katė pelės nebegaudytų, tikėkite, vėl prasidėtų rojus žemėje. Tik nežinoma būtų, ar ilgai išver-tų tame rojuje nesugriešiję dvidešimtojo amžiaus Adomo sunus... O kai del moterų, ta-riant, mūsų amžiaus Jievos dukterų, reikia pasakyti, be re-zervų neapsieitum. Juk bubi-lų kopiskai plaukus kerpant ir trumpus sijonus nešiojant, „moderniškų“ šokių šokant ir visokių nesvietiškų prašmatny-bių beišskant, atsirastų pagun-dų pagundos, ir tikėkite man, neištvertų nė vienos dienos ne-nuskintas auksinis obuolys ant gero ir pikto medžio šakos ka-boti... Nunai nereiktų ieškoti velnio žalčių pasivertusio...

Einant Kellogg'o pakto karas yra paskelbtas už įstatymų ri-bų. Geras daiktas! Bet ar yra numatyta kokių nors sankajų prieš tas valstybes, kurios im-tų ir sulaužytų pasirašytą pak-tą. Ne! Vadinasi, praktiškai išeina, kad Kellogg'as yra tik amžinosios taikos pionierius ir jo paktas yra pirmasis ragini-mas atsisakyti karų.

Kellogg'o pakto yra leidžiama vadinamasis apsigynimo karas. Tat pats didžiausias minusas. Juk toks karas jau nebešian-dien yra praktikuojamas. Ku-o-ne kiekviena valstybė kariau-dama dedasi ginantis. Toji „ginimosi“ politika ne nuo šian-dien yra žinoma. Taigi, gud-riems imperialistams ir pasira-šius Kellogg'o paktą, vis del to bus galima rasti budas, norint pradėti karas.

Nors Kellogg'o paktas yra pirmasis etapas į visuotiną pasaulio taiką, bet vis del to nunai tuo pakto maž dar te-pasitikiama. Ar pažengta bent vienas žingsnis į visuotiną pasaulio taiką? Taip, yra da-romi tuo reikalu bandymai, ta-pat Kellogg'o paktą negalima laikyti amžinosios taikos kerti-niu akmeniu. Pasižvaigykime kas dedasi pasauly Kellogg'o pakto pasirašius. Antai Ame-rikoje skirta didelės sumos pi-nigų karo kreiseriams statyti. Santarvininkai stiprina savo kariuomenę, daro didžiulius ka-ro manevrus, kaip įmanydami ginkluojasi, pasirašinėja vienas su kitu slaptas karo sutartis ir tt. Tuo pat metu visokerio-pais budais gerinama karo technika, ieškoma kuodaugiau-sia naujų išradimų karo reika-lams, dirbama moderniškiausiu ginklų, karo sandėliuose vis daugiau ir daugiau kraujama sprogtamosios medžiagos, k. a. dinatimo, piroskelino ir tt. Ka-riuomenės organizacija visur gerinama ir bendrai į karo rei-kalus visur kreipiama didelio dėmesio.

Ar būtų imtasi kurių nors priemonių prieš tą valstybę, kuri pasirašiusi Kellogg'o pak-tą, vis del to, pradėtų karą? Tur but, ne, ypač kad jokių sankcijų šiuo atveju nė patsai paktas nenumato. Antra ver-tus, jei ir būtų numatyta tam tikros sankcijos, praktiškai vargu jos būtų taikomos. Sa-kysim Tautų Sąjungos paktas nenumato tam tikrų sankcijų prieš tas valstybes, kurios pra-silenktų su Tautų Sąjungos

pakto nuostatais. Bet ar buvo imtasi kurių nors priemonių prieš Lenkiją, kuri begėdiškai sulaužė tarptautinį dokumentą, 1920 m. spalio mėn. 7 d. su Lie-tuva pasirašytą, vadinamąją Suvalkų sutartį ir nuo pat tų metų laiko pagrobusi kuo ne trečdalį Lietuvos žemės? Aiš-ku, ne! Dar lig pat šiol su tuo reikalu tebesitąsomą. Tautų Sąjungai, matyt, dar nenusibo-do tas dalykas svarstyti jau kažin kelintą kartą. Kuo tas viskas baigsis — sunku pasa-kyti, bet Lenkija tikisi laimėti. Vadinasi, Tautų Sąjunga tole-ruoja pakto laužymus, nors ta-tai įžeidžia ir jos pačios presti-žą. Pagaliau po tokio tarp-tautinio skandalo, be jokių re-zervų Lenkijai buvo leista iš-kilmingai Kellogg'o paktas pasi-rašyti...

Galop reikia pažymėti, kad tolygiais aktais, kaip Kellogg'o paktas nebus atsiektas taikos pasaulio. Ne vienas ir tns pats yra dalykas kas daroma teori-jos ir praktikos atžvilgiu. Šiuo atveju daugiausia reikėtų eiti į visuotiną taiką praktikos at-žvilgiu. Tas dalykas, rodos, kiekvienam yra aiškus. Taigi, tikresnis kelias būtų į amžiną taiką eiti visuotinojo nusigink-lavimo keliu.

Domas Klausitis.

NUSIBODO?

Nusibodo skaityti prana-šystes, kurios neišsipildė, o tik jus dviasį nupuldė? Skaityk „Dirvą“, joje tel-pa raštai kurie priduoja darbininkui noro siekti ateitin, ieškoti visame ge-ro, ir pralinksmina nuvar-gusią sielą.

„Dirva“ talpina gražias dainas, juokus, lengvus moksliškus straipsnius, ir istoriškas apysakas. 1929 metais joje tilps nauja is-toriška apysaka — „KRY-ZEIVIS“. Dabar laikas užsisakyti sau „Dirvą“. Jį yra 8 pusl., kaina \$2.00 metams. Pažiūrėjimui dy-kai.

„DIRVA“
6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

Tel. Empire 7395
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.

Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumati.mu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSCO COMPOUND mostis lengvai prailina virš-minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“, augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

I IR IŠ LIETUVOS

per BREMENĄ
ant didžiausio ir grei-čiausio Vokietijos laivo
COLUMBUS
Arba ant kitų laivų šios linijos
Tiktai aštuonios dienos ant vandens
Puiki trėčia klesla — tiktai kajutos.
Kreipkitės prie vietos agento arba
32 Broadway, New York
NORTH GERMAN
LLOYD

VIETINĖS ŽINIOS

PAVYKŲ KONCERTAS IR BALIUS.

Sekmadienį, spalio 28 d., J. Klaščiaus-Clinton Svetainėje, Maspeth'e, L. I. įvyko didelis ir gerai pavykęs koncertas. Programą pildė šie artistai: J. Babravičius, žymus lietuvių dainininkas, tenoras; Lydia Koretzka, rusė dainininkė, mezzosoprano; M. Jozavitas, pianistas; J. Peterson, smuikininkas; A. Vanagaitis, komikas; Erma Daugirdaitė, šokikė ir Operetės Choras.

Apie programą išpildymą daug sakytų gal neprisieis, nes jau iš augščiau paduoto artistų surašo jo pasekmes gali spręsti: kurie gerai žinomi, savo pareigas atliko kaip ir visuomet — gerai, kurie dar pirmą syk lietuvių scenoje pasirodė — Peterson, Daugirdaitė, nekalbant jau apie rusę L. Koretzka — savo uždutis atliko vidutiniškai. P-nas Babravičius, dviem atvejais, išpildė septynias dainas ir vieną („Karvelė“) su Operetės Choru dainavo. Kaip ir paprastai, Babravičius dainavo gražiai ir žavėjančiai. Ypač jis šiuo syk gražiai dainavo Flatov'o op. „Marta“ ariją „M'Appari Tutt' Amor“, Vanagaicio „Naktis su jėgų pakuota“ ir „Aš Bijau Pasakyti“. Pažymėtina gražiai atliko ir kitas dainas, bet man ypatiskai čia minimos dainelės labiausiai šiuo syk patiko. Už gražų padainavimą p. Babravičius susilaukė ne tik didelių aplodismentų, bet ir ovacijų. Tiesa, kai kas pasigedo ir kitų Babravičiaus dainuojamų kūrinių, kaip: „Kur Bakužė Samanota“, „Hindu Love Song“, „Tykliai Nemunėlis Tekla“ ir tt., bet kadangi šiame koncerte nebuvo vien Babravičiaus dainų vakaras, ir laikas buvo apribotas, tai p. Babravičius dainavo tik tiek, kiek aplinkybės leido.

Vanagaitis? Na, Vanagaitis, tas mūsų komikas ponas „Margučio“ redaktorius visuomet publikoje pritarimo randa. Šiame programme jis pasirodė su savo naujovinėmis „spyčiais“; jis didesnę savo programą dalį pasivėntė „apdainavimui“, „Vienybės“ redaktorių ir direktorių. Prisiminė ir apie SLA. „bėdas“, pasakydamas laikui tinka kamą delei SLA. „įžindimo būdų“ deklamaciją. Kiek reikia p. Vanagaitį suprasti, tai buvo gana gera ir vykusiai kai kuriems ambicingiems vyrams S. L. A. įžindinko vietą siekti pašaipa. Tik kas žin, ar visi jau moka suprasti? Be to, p. Vanagaitis padainavo bei padeklamavo keletą amerikiečių patriotinius jausmus liečiančių dainelių bei sukrėtė gana skaudaus juoko delei prisartinančių S. V. prez. rinkimų. Vėliau, kaip pats Vanagaitis sakė, pailsės ir privargęs, šaukėsi pagalbon savo „sunukus“, „Trubadurų Kvartetą“. Su „Trubadurais“ dar sudainavo vieną dainelę „Du broliukai“. Publika Vanagaitį vaišino labai karštais delnų plojimais.

Beje, reikia pažymėti, kad šiuo syk Vanago plunksnos kiek pakitėję. Pirmiau scenon jis išeidavo paprasto piliečio uniformoje, bet šiuo syk pirmoje programoje daly jis pasirodė tikrai „munduriuotas“: „Pajaco“ (klauno) kostiume, neišmieruojamo didžio akiniais ir ant klausniškos kepurės užrašu „Margutis“. Vanagas šiuo syk jau tiek „išsididėjęs“, kad save vien tik „ponas Margučio redaktorius“ teafišuojasi — scenoje ir bendrai. Žinoma, tas šį poną padaro vis prielankesniu publikai ir už tai ji publika myli.

Pianistas Mikas Jozavitas savo uždutį atliko pilnai gerai; jis akompanavo visiems

artistams ir pats porą solų paskambino. Kaip akomponistas Mikas labai tinkamas; dar tinkamiau jis atliko Chapin'o „Polonaise“ ir Donangui „Valse Naila Delibes“. Kai kas sako, kad Mikas Jozavitas pirmąjį kurinį geriau paskambino, vienok aš pasilaikysiu savo nuomonės — man geriau patiko pastarasis; šį jis rodos daug geriau techniniu žvilgsniu išpildė, negu pirmąjį. Apie Miką reikia tiek pasakyti, kad jis vis žengia pirmyn; kiek sykių ji man teko girdėti skambinant, jis vis geriau ir geriau pasirodė. Reikia taip gi pažymėti, kad šitas jaunuolis yra SLA. narys ir tai visiems mūsų org. nariams, o ypatinai jaunuoliams, teikia nemažai garbės; tarpe daugelio gabių ir kilnių profesionalų mes turime ir šį jauną, gabų pianistą. Išpildžius augščiau minimus, sunkius kurinius, mūsų Mikas apdovanotas gausiu delnų plojimu.

Apie rusę dainininkę Lydia Koretzka tiek reikia pasakyti, kad ji yra ne amatorė ir tokia artistė visuomet klausytojus savo malonių dainavimu gali smagiai palinksminti. Nors rusiškos dainos jai geriau sekasi dainuoti, bet ji gražiai sudainavo angliškai ir net lietuviškai; šimkaus „Lopšinę“ išpildė labai gerai. Ją taip gi klausytojai trukšmingai aplo-davo ir net išlaukė antru kartu padainuoti.

Erma Daugirdaitė pašoko porą kleskių šokių ir angliškai padainavo. Ši šokikė yra visai jauna mergaitė, apie 10—12 metų. Šoka, rodos, jau nebologai, o kaip del tokios jaunos mergaitės, tai ir pusėtinai gerai. Tiek reiktų pastebėti, kad lietuviškiems parengimams dainuotų lietuvių kalba pritaikintais dainelėmis; tai darytų daug geresnio įspūdžio.

Smuikininkas J. Peterson (neteko patirti ar lietuvių, ar koks svetimtautis) smuikavo du lengvu dalykėliu. Kadangi dar visai jaunas vaikas, užtenka to, ką jis atliko; daugelis ne taip negalėtų.

Operetės Choras — tai vietinių lietuvių parengimų pažiba. Apie šį chorą visi gerai kalba; aš apie jį niekad kitaip negalėčiau kalbėti ir man rodos ar bene bus tik vienas geriausių ne tik Brooklyn'e, bet ir visoje Amerikoje lietuvių choras. Operetės Choras išpildė šią programą dalį: „Baublys“ (Rokiškio), „Molio Uzbonas“ (Vanagaicio), ištraukas iš op. „Velnias Išradėjas“ ir draug su Babravičium sudainavo „Karvelėli“. Kaslink savo užduties išpildymo, netenka nieko pasakyti — savo pareigas atliko gerai; gal reiktų tiek priminti, kad galėtų kiek geresnes daineles parinkti; „Molio Uzbonas“ jau daug sykių girdėta, o „Baublys“ vėl nepergeriausio įspūdžio daranti dainelė. Operetės Choras kituomet geresnių dainelių pasirinkdavo. But gerai, kad šita pastaba — kitą parengimą rengiant — atsimintų.

Tai tiek apie programą pildymą. Publikos koncerte buvo arti 1,000, į šokus prisirinko dar daugiau; į šokus suėjo daugiausia jaunimas. Šį balių-koncertą rengė „Vienybės“ Spaudos B-vė. Neponas.

SLA. 250 KUOPOS RENGIMAS VAKARAS.

SLA. 250 kuopa iš Maspeth, N. Y., rengia labai linksmą ir įvairių programą vakarą. Tai bus tikrai gražus margumynų vakaras, kurio programoje dalyvaus Amerikos lietuviams plačiai žinomas artistas Stasys

Filka. Taipgi dalyvaus ir šimtametis senukas Jurgis Skinneris.

Šis linksmas vakarėlis įvyks sekamąjį sekmadienį, lapkričio 4 d., National Hall, 91 Clinton Ave., Maspeth. Programą prasidės 5 val. po pietų. Po programui bus šokiai prie geros orkestros ir visi susirinkusieji turės progos smagiai laiką praleisti ir pasilinksinti, pasižinti.

Primenu, kad visi Maspetho ir apylinkės kolonijų lietuviai neužmirštumėt šito gražaus S. L. A. 250 kuopos vakarėlio ir visi atsilankytumėte. Kurie atsilankysite tikrai nesigailėsite. Ypatinai pareiga visų SLA. 250 kuopos narių atsilankyti į šį vakarėlį ir savo draugus ir pažįstamus pakalbinti atsilankyt. Taip pat maloniai kviečiame ir kitų SLA. kuopų narius atsilankyti pas mus į svečius ir kartu su visais SLA. 250 kuopos nariais maloniai laiką praleisti: pasilinksinti, pasižinti ir gražaus margumynų programą pasiklausyti. Kviečiame visus ir visas.

SLA. 250 Kp. Narys.

NEUŽMIRSKITE PUKAUS PERSTATYMO.

Sekamą sekmadienį, lapkričio 4 d., Brooklyn Lietuvių Operetės Draugija stato scenoje puikią komp. Miko Petrausko operą „Velnias Išradėjas“. Yra labai gražus muzikos kūriny, kuris pilnas žavėjančių melodijų ir veikalo siužetas sveikos satyros siulu perpinas, kurį paruošė mums gerai žinomas komikas P. Bukšnaitis. Vaidinime dalyvauja visi parinkti vaidintojai-dainininkai ir visas gerai išlavintas Operetės Choras. Geras vaidinimas iš anksto užtikrintas.

Šis pažymėtinas spektaklis įvyks sekamą sekmadienį, Transfiguration Hall, kertė Marcy Ave. ir Hooper St., Brooklyn'e. Iš visų dalių miesto lengvai pasiekiamą vietą. Vaidinimas prasidės lygiai 4 val. po pietų, todėl publika prašoma nesivėlinti. Šitas muzikalis veiklas pastatytį scenon reikalauja didelio prisirengimo ir nemažų išlaidų, todėl nedidžiai tokius vaidinimus galima matyti.

Kurie norite aiškiai pamatyti locnomis savo akimis ir savo ausimis girdėti, kaip pragare velniai su raganomis daro visokių „skymus“ žmonėms ir pragarą viloti, kaip velniai pragare verda „munšainą“, tai visi ateikite į Transfiguration salę sekamą sekmadienį ir tą viską pamatysite. Įžanga, kaip į operą labai maža, tik \$1.50, \$1.00 ir 75.

Beveik Muzikas.

ATSLANKĖ SVEČIAI.

Pereitą savaitę lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje trys žymūs čekigiečiai: Operos Artistas Juozas Babravičius, žymus pianistas ir SLA. narys Mikas Jozavitas ir komp. Antanas Vanagaitis. Gerbiami svečiai atvyko New Yorkan prieš „Vienybės“ koncertą, kurio programą išpildymė dalyvavo, tai prie progos aplankė ir SLA. Centrą. Artistai visuomet yra malonūs redakcijai svečiai, nes jie daug naujo upo įneša į nuobodų redakcijų gyvenimą ir pralinksmina kartais ir labai sunirušius redakcijų kambarius. O jau to mūsų pianisto Miko gyvumas, linksnumas, tai rodos jis visą pasaulį savo mažiu kuopu pirštu valdo.

Ponas „Margučio“ redaktorius „Tėvynės“ dar neatlankė, nors girdėjome, kad jis irgi yra atvykęs New Yorkan. Komp. Vanagaitis mums pranešė, kad ponas „Margučio“ redaktorius rengiasi padaryti „Tėvynėi“ oficialę vizitą, bet kuomet tai padarys, tai kas gal žinoti.

NEW YORKE MIRTINGUMAS DIDĖJA.

New Yorko miesto Sveikatos Komisionierius Dr. Wynne paskelbia oficialias statistikas, kurios parodo, kad per 42 savaites šių metų mirtingumas New York'e padidėjęs 6,571 mirtimi, sulyginus su pereinamųjų metų tuo patim laiku. Padidėjimas yra 1.27 tukstančiui žmonių. Viso per 42 savaites šių metų New Yorko mieste numirė 63,447 asmenys nuo įvairių ligų ir nelaimingų atsitikimų. Piktodžiūva dar vis apie 5,000 New Yorko gyventojų kas met pasmaugia. Tačiau Dr. Wynne tikrina, kad neužilgo džiūvos pavojus New Yorko gyventojams visiškai išnyks. Taip pat Komisionierius tikrina, kad diferija po 1930 metų New Yorko gyventojams bus visiškai nežinoma.

LIETUVIŲ PROGRAMAS PER RADIO.

Pereitos savaitės trečiadienio vakare, 10:30 val., per radio stotį WABC buvo paleistas lietuvių programą republikonų partijos rinkiminių agitacijai. Dainavo operos dainininkė Liuda Sipavičiūtė ir ponas Marjona Strumskienė. Pirmiausiai dainininkės sudainavo duetą „Plaukia sau laivelis“ ir vėliau dviem atvejais padainavo po vieną dainą. Kalbėjo Dr. M. J. Vinikas ir p. A. Mikalauskas, agituodami lietuvių piliečius balsuoti už republikonų partijos kandidatus. Programą tęsėsi pusę valandos ir gana malonaus įspūdžio klausytojams suteikė.

Girdėjęs.

NUODINGŲ SVAIGALŲ AUKOS.

Nežiurint tų pasibaistinių atsitikimų su nuodingais svaigalais, kurie sudrebino visą New Yorką tulas laikas atgal, kuomet per porą dienų 33 asmenys nusinuodijo ir viršaus šimto į ligonines pateko, tas žudimasis žmonių tęsiasi ir toliau. Štai vėl laikraščiai praneša, kad pereitą savaitę per porą dienų 30 asmenų nugalbenta į ligonines ir du mirė nuo nuodingų svaigalų. Vadinasi, trokštančių alkoholio nuodų nei tokie atsitikimai nesulaiko nuo gėrimo svaigalų.

MIESTO BIUDŽETAS KAS MET DIDĖJA.

Apskaitliavimų Taryba nustatė sekamiems metams New Yorko miesto valdžios palaikymui ir kitiems viešiesiems darbams biudžetą sumoję \$538,928,697, arba \$26,399,866 daugiau už šių metų biudžetą. Vadinasi, New Yorko miesto biudžetas su kiekvienais metais didėja. Net pačių demo-

kratų organai kritikuoja matorą Walker ir jo leitenantus, kad jie nesistengia taupumo politikos laikytis.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 14 dieną, 7:30 val. vakare, „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neiliktumėt suspenduoti ir vėliaus išbraukti iš organizacijos. Taip gi atsiveskite nors po vieną draugą bei draugę prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Nuga-Tone Sustiprino jo Nervus ir Raumenis.

Ponas S. P. Anderson, Geneva, Pa., mano, kad tai yra jo pareiga pasakyti ir kitiems žmonėms, kaip jam liko gražinta sveikata. Jis sako: „Aš suradau, kad man Nuga-Tone subudavo mano sistemą ir padaugino mano stiprumą. Kaip gyduolės nuo nervų ligų jos neturi sau lygių“. Tokių raportų kaip šis yra gaunama tukstančiais nuo vyrų ir moterų, kurie vartojo Nuga-Tone ir tas patvirtina, kad jos yra tikrai geros gyduolės ir budavotosios stiprumo ir energijos. Jei jūs esate silpnas ir kenčiate, turite prastą apetitą, nevirškinimą vidurių, turite gausų vidurių arba žarnose, turite puslės, inkstų ir kepenų trubelius, galvos skaudėjimą, svaigulį, reumatiškus skausmus ir nuolat jaučiatės nuvargę, nenkėjat ir svarumas mažėja, turite chronišką užkietėjimą arba prastą miegą, bandykit Nuga-Tone tik keletą dienų ir pamatysit kaip geriau jus jausitės. Nuga-Tone yra pardodamos pas visus gyduolių vertelgas. Jei jus vertelga neturi jų pas save stakė, reikalaukit kad jis užsakyty jų iš ošelio vaistinės.

Raumenis skaudant

Red Cross Kidney Plaster

Jaučiasi gerai ant nugaros

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Puikiausiu Greitlaiviu

AQUITANIA

Gruodžio (December) 5-tą dieną

iš New Yorko stačiai į Cherbourgą, o iš ten gelžkeliu į Kauną.

Pusšėtos dienos vandeniu, pusantros paros gelžkeliu — ir jau busite Lietuvoje, kur linksmai praleisite Kalėdų ir Naujų Metų šventes, pasivėžinsite rogėmis, ramiai praleisite ilgus žiemos vakarus giminių ir draugų būryje.

Ekskursiją veda žinomas visuomenės darbuotojas Cunard Linijos Lietuviškojo Skyriaus Viršininkas p. Pijus Bukšnaitis.

Vėlesnis išplaukimas iš New Yorko:

BERENGARIA Gruodžio 14, Sausio 4

MAURETANIA .. Sausio 11, Vasario 16

AQUITANIA Vasario 1, Kovo 1

Užsisakykite vietas ir klausite paaiškinimų arčiausioje mūsų agentūroje, arba rašykite mums:

CUNARD LINE, Lithuanian Dept.

25 Broadway New York.

Kuomet „VOTYS“, isipiovimai, žaidzos ir tt. atsitinka MESKOS MOSTIS (Groblewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES SERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudimų. Kaina 50c. GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa. TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekandčio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigų siųsdami adresuokite taip:

„A M E R I K O S L I E T U V I S“

14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaish J. Damijonaitis. Patį pirmutinę knygą mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.

VAIKU DARŽELIS. aitymai antriesiems mokslo metams. Sutaish J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c.

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasi. Trečias patalysytas leidimas 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaish P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vauku Darželio augštesnėms klasioms \$1.00.

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaish J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

VIENYBĖ

193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

NĖRA KITO TIESESNO KELIO Į LIETUVĄ

Arba Iš Lietuvos į Ameriką Kaip Per

KLAIPĖDA

—Ant:—

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Važiavimas su vienu iš B. A. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra malonus ir visai reikalingas nevargina.

Kodel Lietuviai Važiuoja Ant šios Linijos?

- 1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
- 2) Nereikia traukintis geležinkeliais po svetimas šalis
- 3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnatojais
- 4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas
- 5) Kasdien judami paveiksiai ir koncertai
- 6) Išpildomi laivo orkestros įvairūs žaislai, šokiai ir tt.

KAINOS
IŠ KAUNO:
Trečia Kles
\$125.00
Valdžios Tax
Ekstra

KAINOS
IŠ KLAIPĖDĄ
Trečia KL \$107
I abi pusi \$181
Turistinė 3 kles
arba buvusia II
kles — \$122.00
I abi pusi 203.50

Išplaukimai Laivų Iš New Yorko:

„ESTONIA“ Lapkričio (Nov. 15-tą)

„POLONIA“ Gruodžio (Dec. 4-tą)

„LITUANIA“ Gruodžio (Dec.) 22-rą

Su įvairioms žinioms Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę

BALTIC AMERICA LINE

8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Union Trust Bldg., Pittsburgh, Pa.

315 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE“.